

ΠΑΡΟΧΗ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ

ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Σπουδαστής: ΜΙΝΟ ΝΕΚΤΑΡΙΟ – ΑΜ 2013009

Επιβλέπων Καθηγητής: ΜΑΚΡΗΣ ΗΛΙΑΣ

10/11/2018

Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Πελοποννήσου

Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας

Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Επί της παρούσας πτυχιακής εργασίας πρόκειται να αναλυθεί το ζήτημα των εγγυήσεων οι οποίες χορηγούνται από την πλευρά του ελληνικού Δημοσίου τόσο προς τις δημόσιες επιχειρήσεις και τους δημόσιους οργανισμούς, όσο και στις ιδιωτικές και αγροτικές επιχειρήσεις, αλλά και στο σύνολο των νοικοκυριών τα οποία απαρτίζονται από τα φυσικά πρόσωπα. Πιο συγκεκριμένα, πρόκειται να περιγραφεί αφενός μεν η έννοια και αφετέρου τα επιμέρους χαρακτηριστικά στοιχεία τα οποία αφορούν τις εν λόγω κρατικές ενισχύσεις αλλά και τις εγγυήσεις οι οποίες δίνονται ως υποσύνολο των κρατικών και των χρηματοπιστωτικών χρηματοδοτικών ενισχύσεων.

Επιπροσθέτως, πρόκειται να εξεταστεί η διαχρονική εξέλιξη τόσο των ποσών των εγγυήσεων του ελληνικού Δημοσίου, όσο και το ποσοστό που αυτά φέρουν επί του αντίστοιχου ΑΕΠ του εκάστοτε αντιπαραβαλλόμενου έτους, για το χρονικό διάστημα 2000 έως 2017, καθώς επίσης και η διαχρονική εξέλιξη τόσο των εσόδων του ελληνικού Δημοσίου που έρχονται από προμήθειες σε συνδυασμό με τις εισπράξεις των δημόσιων οικονομικών Υπηρεσιών, για το χρονικό διάστημα 2000 έως 2016. Για το ίδιο χρονικό διάστημα πρόκειται να αναλυθεί η διαχρονική εξέλιξη των πραγματικών κονδυλίων τα οποία κρίνονται επιβαρυντικά εις βάρος του ελληνικού Δημοσίου, λόγω των καταπτώσεων εγγυήσεων, κατόπιν της αφαίρεσης των ανωτέρω αναφερόμενων εσόδων.

Λέξεις-κλειδιά: Εγγυήσεις Ελληνικού Δημοσίου, Διαδικασία Εγγύησης Ελληνικού Δημοσίου, Τραπεζικός Δανεισμός, Καταπτώσεις Εγγυήσεων.

ABSTRACT

This thesis is intended to analyze the issue of the guarantees granted by the Greek State both to public enterprises and public organizations as well as to private and rural enterprises and to all households made up of individuals. More specifically, it is intended to describe both the concept and the individual characteristics relating to the State aid in question, as well as the guarantees given as a subset of government and financial aid.

In addition, we will analyze the evolution of both the amounts of the Greek Government's guarantees and the percentage that they bear over the respective GNP of the respective year, for the period 2000 to 2017, as well as the evolution over time of both revenues of the Greek State coming from commissions in conjunction with the receipts of the Public Finance Services for the period 2000 to 2016. For the same time, we will also analyze the evolution of the actual funds which are considered to be damaging to the Greek State, due to the collapse of guarantees, following the deduction of the above mentioned revenues.

Keywords: Hellenic Government Guarantees, Hellenic State Guarantee Process, Bank Loan, Guarantees.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Πριν την παρουσίαση της πτυχιακής μου εργασίας αισθάνομαι την υποχρέωση να ευχαριστήσω ορισμένους ανθρώπους που έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην πραγματοποίησή της.

Αρχικά θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή της πτυχιακής μου εργασίας κ. Μακρή Ηλία, για την πολύτιμη βοήθεια και καθοδήγησή του σε όλο το διάστημα της εκπόνησής της.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους αυτούς που με στήριξαν τα τελευταία χρόνια στην επαγγελματική και προσωπική μου ζωή για όλη τη κατανόηση που έδειξαν και ειδικότερα, το στενό οικογενειακό και φιλικό μου περιβάλλον.

Αδιαμφισβήτητα, η παρουσία τους δίπλα μου και η εν γένει στήριξή τους ήταν και θα είναι καθοριστικής σημασίας τόσο για εμένα όσο και για την πρόοδό μου.

Ευχαριστώ.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	1
ABSTRACT.....	2
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....	3
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.....	7
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	8
ΔΗΛΩΣΗ ΜΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ ΚΑΙ.....	9
ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ.....	9
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΟΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	11
1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ – ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ.....	11
1.2 ΑΝΕΞΟΦΛΗΤΟ ΕΓΓΥΗΜΕΝΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	16
1.2.1. ΦΟΡΕΙΣ ΕΝΤΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	16
1.2.2. ΦΟΡΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	18
1.3 Η ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ.....	19
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	28
2.1. Ο ΝΟΜΟΣ 2322/1995	28
2.2. Ο ΝΟΜΟΣ 3273/2008 - ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ.....	36
2.3. Ο ΝΟΜΟΣ 3845/2010	37
2.4. Ο ΝΟΜΟΣ 3872/2010	39
2.5. Ο ΝΟΜΟΣ 3965/2011	39
2.6. ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	40
2.6.1 ΑΠΟΦΑΣΗ 54201/Β 2884/26-11-2008.....	41

2.6.2 ΑΠΟΦΑΣΗ 13264/Β 527/24-03-2010.....	41
2.6.3 ΑΠΟΦΑΣΗ 29850/Β 1465/09-07-2010 (ΦΕΚ 1091/ Β / 12-7-2010)	42
2.6.4 ΑΠΟΦΑΣΗ 53796/Β 2320/26-09-2010.....	42
2.6.5 ΑΠΟΦΑΣΗ 59181/Β 2585/24-10-2010 (ΦΕΚ 2015/Β/27-12-2010)	43
2.6.6 ΑΠΟΦΑΣΗ 665/Β 2630/10-01-2011 (ΦΕΚ 5/Β/10-01-2011)	43
2.6.7 ΑΠΟΦΑΣΗ 292/01-07-2011 (ΦΕΚ 1588/Β/2011).....	43
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ	44
3.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΣΕ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	44
3.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΣΕ Δ.Ε.Κ.Ο.	47
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ	50
4.1 ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ	50
4.2 ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΔΕΣΜΗ ΜΕΤΡΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ	52
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΚΑΤΑΠΤΩΣΕΙΣ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ	56
5.1 ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ	56
5.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΦΗΣ ΟΦΕΙΛΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΕΓΓΥΗΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ.....	56
5.3 ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΤΕΙΛΕΙ Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ (ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ 25) ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΗ	58
5.3.1. ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ...	58
5.3.2. ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ	60
5.3.3. ΔΑΝΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	61
5.4 ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΤΑΠΤΩΣΕΩΝ	62
5.5 ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ.	65

5.6 ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΠΤΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΒΑΡΥΝΟΥΝ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΑΤΟΠΙΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ Δ.Ο.Υ.	68
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	72
6.1 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	72
6.2 ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	73
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	74
ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ	75

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1. Πορεία ΑΕΠ 2000-2017 (Ιδίας Επεξεργασίας).....	21
Διάγραμμα 2. Πορεία Ποσών Εγγυήσεων Δημοσίου 2000-2017 (Ποσά σε εκατ. ευρώ) (Ιδίας Επεξεργασίας – Δεδομένα από Υπουργείο Οικονομικών).....	22
Διάγραμμα 3. Πορεία Εγγυήσεων Δημοσίου 2000-2017 (Ποσά σε εκατ. ευρώ) (Ιδίας Επεξεργασίας).	23
Διάγραμμα 4. Εγγυήσεις Δημοσίου ως % του ΑΕΠ (2000-2017) (Ιδίας Επεξεργασίας).....	25
Διάγραμμα 5. Διαχρονική Εξέλιξη Καταπτώσεων 2000-2016 (Ιδία Επεξεργασία).	64
Διάγραμμα 6. Διαχρονική Εξέλιξη Εσόδων Δημοσίου και Εισπράξεων Δ.Ο.Υ. 2000-2016 (Ιδία Επεξεργασία).	67
Διάγραμμα 7. Διαχρονική Εξέλιξη Επιβαρυντικών Ποσών Καταπτώσεων 2000-2016 (Ιδία Επεξεργασία).....	70

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1. Χορηγήσεις Εγγυήσεων Ελληνικού Δημοσίου με Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.	16
Πίνακας 2. Φορείς εντός Γενικής Κυβέρνησης (σε εκατ. ευρώ) (Ιδίας Επεξεργασίας – Δεδομένα από Υπουργείο Οικονομικών).....	18
Πίνακας 3. Φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης (σε εκατ. ευρώ) (Ιδίας Επεξεργασίας – Δεδομένα από Υπουργείο Οικονομικών).....	19
Πίνακας 4. Πορεία ΑΕΠ 2000-2017 (ποσά σε δις ευρώ) (Ιδίας Επεξεργασίας – Δεδομένα από Υπουργείο Οικονομικών).....	20
Πίνακας 5. Παροχές Εγγυήσεων Δημοσίου 2017.	27
Πίνακας 6. Πορεία Τραπεζικών Εγγυήσεων 2013-2016 (Πηγή: https://www.naftemporiki.gr/cmsutils/downloadpdf.aspx?id=1201140).....	52
Πίνακας 7. Καταπτώσεις Δημοσίου 2000-2016 (Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών- Ιδία Επεξεργασία).	63
Πίνακας 8. Έσοδα Προμηθειών και Εισπράξεις ΔΟΥ 2000-2016 (Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών - Ιδία Επεξεργασία).....	66
Πίνακας 9. Πραγματικά Ποσά Επιβάρυνσης Δημοσίου 2000-2016 (Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών - Ιδία Επεξεργασία).....	69

ΔΗΛΩΣΗ ΜΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Με πλήρη επίγνωση των συνεπειών του νόμου περί πνευματικών δικαιωμάτων, δηλώνω ενυπογράφως ότι είμαι αποκλειστικός συγγραφέας της παρούσας Πτυχιακής Εργασίας, για την ολοκλήρωση της οποίας κάθε βοήθεια είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται λεπτομερώς στην εργασία αυτή. Έχω αναφέρει πλήρως και με σαφείς αναφορές, όλες τις πηγές χρήσης δεδομένων, απόψεων, θέσεων και προτάσεων, ιδεών και λεκτικών αναφορών, είτε κατά κυριολεξία είτε βάσει επιστημονικής παράφρασης. Αναλαμβάνω την προσωπική και ατομική ευθύνη ότι σε περίπτωση αποτυχίας στην υλοποίηση των ανωτέρω δηλωθέντων στοιχείων, είμαι υπόλογος έναντι λογοκλοπής, γεγονός που σημαίνει αποτυχία στην Πτυχιακή μου Εργασία και κατά συνέπεια αποτυχία απόκτησης του Τίτλου Σπουδών, πέραν των λοιπών συνεπειών του νόμου περί πνευματικών δικαιωμάτων. Δηλώνω, συνεπώς, ότι αυτή η Πτυχιακή Εργασία προετοιμάστηκε και ολοκληρώθηκε από εμένα προσωπικά και αποκλειστικά και ότι, αναλαμβάνω πλήρως όλες τις συνέπειες του νόμου στην περίπτωση κατά την οποία αποδειχθεί, διαχρονικά, ότι η εργασία αυτή ή τμήμα της δεν μου ανήκει διότι είναι προϊόν λογοκλοπής άλλης πνευματικής ιδιοκτησίας.

Όνομα & Επώνυμο Συγγραφέα (Με Κεφαλαία): ΜΙΝΟ ΝΕΚΤΑΡΙΟ

Υπογραφή (Ολογράφως, χωρίς μονογραφή): ΜΙΝΟ ΝΕΚΤΑΡΙΟ

Ημερομηνία (Ημέρα – Μήνας – Έτος): 10/11/2018

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Βάσει του άρθρου 106 του Συντάγματος, απώτερος στόχος του ελληνικού κράτους είναι αφενός μεν ο προγραμματισμός και αφετέρου η ενγένει επιτυχής συντονιστική προσπάθεια της οικονομικής δραστηριότητας της Ελλάδας. Προκειμένου να καταστεί αυτό εφικτό, η εκάστοτε αρμόδια ελληνική κυβέρνηση προχωράει στην λήψη όλων εκείνων των μέτρων τα οποία κρίνονται απαραίτητα για την ενγένει ισορροπία, εύρυθμη λειτουργία και περαιτέρω ανάπτυξη της χώρας μας. Στο σημείο αυτό διαφαίνεται η σημασία του θεσμού των κρατικών εγγυήσεων, οι οποίες αποτελούν μία συνέχεια της κεϋνσιανής πολιτικής ενός κράτους παρεμβάσεων επί του οποίου επικρατεί άριστη κατανομή των συντελεστών παραγωγής και επέρχεται μακροοικονομική ισορροπία.

Το σύγχρονο εργαλείο της παροχής εγγυήσεων από την πλευρά του ελληνικού Δημοσίου, δύναται να διαδραματίσει καθοριστικό και πρωταγωνιστικό ρόλο στην αποτελεσματική άσκηση δημοσιονομικής πολιτικής οδηγώντας την χώρα μας σε σύντομο χρονικό διάστημα, στην κοινωνικοοικονομική ευημερία και πρόοδο. Ωστόσο, η μέθοδος της εγγύησης του ελληνικού Δημοσίου κρίνεται ως αποτελεσματική ή μη αποτελεσματική, κατόπιν της επιμέτρησης αφενός μεν των ωφελειών και αφετέρου του προκύπτοντος κόστους που δύναται να επιφέρει στον δημόσιο φορέα και το εν γένει ελληνικό κράτος.

Πρόκειται για ένα ζήτημα το οποίο θα μπορούσε να θεωρηθεί ως και το κομβικότερο σημείο της ασκούμενης δημοσιονομικής πολιτικής και για τον λόγο αυτό προσέλκυσε το ερευνητικό ενδιαφέρον μας για την εκπόνηση της παρούσας πτυχιακής εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΟΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ – ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Ως θεσμός εγγύησης νοείται εκείνο το μέτρο δημοσιονομικής και κοινωνικοπολιτικής φύσεως μέσω του οποίου καθίσταται δυνατή η κάλυψη των χρηματοδοτήσεων μέσω των οποίων επιδιώκονται οι κάτωθι επιμέρους τιθέμενοι στόχοι:

- Η προαγωγή της εθνικής οικονομίας
- Η διασφάλιση των ισότιμων λειτουργικών κανόνων και νόμων που διέπουν τον θεσμό της αγοράς
- Η επιτυχής ανάπτυξη των υπανάπτυκτων περιοχών
- Η συρρίκνωση των επιπέδων της ανεργίας
- Η αποκατάσταση των εκτάκτων ζημιών και καταστροφών που έχουν λάβει χώρα σε αγροτικές περιοχές ή στα πλαίσια του εν γένει επιχειρηματικού τομέα

(Αναστόπουλος, 1982).

Είναι γεγονός πως κατά το βάθος των παρελθοντικών ετών έχουν πραγματοποιηθεί χρηματοδοτικές ενισχύσεις μέσω του θεσμού των εγγυήσεων του δημοσίου προς:

1. Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί (ΔΕΚΟ)
2. Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ)
3. Βιοτεχνικές επιχειρήσεις σε όλη την επικράτεια, καθώς επίσης και σε βιομηχανικές ή άλλες σε ορισμένες περιοχές της περιφέρειας ή σε περιοχές που υπήρξαν έκτακτα γεγονότα ή άλλης μορφής σοβαρές οικονομικές διαταραχές

4. Φυσικά πρόσωπα (ιδιώτες) τα οποία έχουν υποστεί ζημιές από διάφορα οιαδήποτε απρόσμενα συμβάντα, όπως επί παραδείγματι από σεισμούς, πλημμύρες, πυρκαγιές κ.λ.π.
5. Τραπεζικά Ιδρύματα
6. Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου

(Μπάρμπας, 2008).

Μέσω της εγγύησης, άλλοτε επέρχεται και επιδιώκεται η πλήρης κάλυψη του ποσού των δανείων, όπως συμβαίνει σε περιπτώσεις δανειοδοτήσεων ΔΕΚΟ, Ν.Π.Δ.Δ, Ο.Τ.Α. , προβληματικών επιχειρήσεων που κρίθηκαν βιώσιμες και πληγέντων από φυσικά αίτια, και άλλοτε η κάλυψη ορισμένου μέρους αυτών, όπως συμβαίνει σε περιπτώσεις δανειοδοτήσεων βιοτεχνικών επιχειρήσεων και λοιπών επιχειρηματικών μονάδων του ιδιωτικού τομέα (Πατσουράκης, 1993).

Τα δάνεια η κάλυψη των οποίων διενεργείται μέσω της εγγύησης από την πλευρά του Ελληνικού Δημοσίου, στις συνηθέστερες των περιπτώσεων, χορηγούνται για λόγους:

- Πραγματοποίησης επενδύσεων από την πλευρά των Κρατικών ή Ιδιωτικών οικονομικών οντοτήτων, όπως είναι επί παραδείγματι οι ΔΕΚΟ, οι βιοτεχνίες, καθώς επίσης και οι εν γένει ξενοδοχειακές επιχειρηματικές μονάδες.
- Αντιμετώπισης ταμειακών αναγκών των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών.
- Εξόφλησης ληξιπρόθεσμων οφειλών οι οποίες προέρχονται από προηγούμενο δανεισμό των ΔΕΚΟ.
- Αποκατάστασης προκαλούμενων ζημιών επί των περιουσιακών στοιχείων του αγροτικού πληθυσμού καθώς επίσης και των κατοίκων επί των αστικών περιοχών, οι οποίες προκλήθηκαν είτε από θεομηνίες, όπως επί παραδείγματι σεισμούς ή πλημμύρες, είτε από καταστροφές επί της παραγωγής αγροτών οι

οποίες οφείλονται σε δυσμενείς και αντίξοες για την εν λόγω παραγωγική διαδικασία, καιρικές συνθήκες.

- Ρύθμισης οφειλών οι οποίες προέρχονται από μία σειρά δανείωντα οποία χορηγούνται από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, όπως επίσης και χορήγησης νέων κεφαλαίων κίνησης προς την πλευρά βιώσιμων επιχειρηματικών μονάδων που δραστηριοποιούνται σε νομούς οι οποίοι χαρακτηρίζονται από περιορισμένη οικονομική ανάπτυξη

(Μπάρμπας, 2008).

Στο σημείο αυτό, αξιοσημείωτη κρίνεται η εννοιολογική προσέγγιση της έννοια των εγγυήσεων όπως αυτή προκύπτει από τις διατάξεις του Αστικού Δικαίου.

Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το Άρθρο 847 του Αστικού Κώδικα, επί τθου οποίου παρατίθεται η έννοια της εγγύησης, αναφέρεται ότι με την σύμβαση της εγγύησης, το πρόσωπο που διαδραματίζει τον ρόλο του εγγυητή αναλαμβάνει την ευθύνη της καταβολής της εκάστοτε λαμβανόμενης υποχρέωσης οφειλής του δανειολήπτη, απέναντι στο πρόσωπο του δανειστή.¹

Σύμφωνα με το Άρθρο 848 του Αστικού Κώδικα, αναφέρεται ρητά ότι μία εγγύηση δύναται να αποδοθεί και σε περιπτώσεις μελλοντικών δημιουργηθεισών οφειλών καθώς επίσης και σε περιπτώσεις οφειλών υπό αίρεση.²

Σύμφωνα με το Άρθρο 851 του Αστικού Κώδικα, το οποίο αναφέρεται σε περιπτώσεις έκτασης της αναλαμβανόμενης από την πλευρά του εγγυητή ευθύνης, υποστηρίζεται ότι το πρόσωπο του εγγυητή κατέχει την πλήρη ευθύνη της έκτασης την οποία λαμβάνει εκάστοτε φορά η κύρια και αρχικώς δημιουργηθείσα οφειλή του δανειολήπτη. Ειδικότερα δε, αναλαμβάνει την ευθύνη και για τις απόρροιες του

¹<http://www.ministryofjustice.gr/site/kodikis/%CE%95%CF%85%CF%81%CE%B5%CF%84%CE%AE%CF%81%CE%B9%CE%BF/%CE%91%CE%A3%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A3%CE%9A%CE%A9%CE%94%CE%99%CE%9A%CE%91%CE%A3/tabid/225/language/el-GR/Default.aspx>

²<http://www.ministryofjustice.gr/site/kodikis/%CE%95%CF%85%CF%81%CE%B5%CF%84%CE%AE%CF%81%CE%B9%CE%BF/%CE%91%CE%A3%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A3%CE%9A%CE%A9%CE%94%CE%99%CE%9A%CE%91%CE%A3/tabid/225/language/el-GR/Default.aspx>

πταίσματος ή της κατάστασης υπερημερίας στην οποία έχει βρεθεί ο δανειολήπτης απέναντι στον δανειοδότη.³

Σύμφωνα με το Άρθρο 854 του Αστικού Κώδικα, το οποίο αναφέρεται σε περιπτώσεις υπόστασης περισσότερων εκ του ενός εγγυητών, αναγράφεται ρητά ότι το σύνολο αυτών, ευθύνεται αλληλέγγυα και εις ολόκληρον για το χρέος και τις ληξιπρόθεσμες οφειλές του δανειολήπτη, ανεξάρτητα από το αν ανέλαβαν από κοινού την ευθύνη της εγγύησης ή όχι.⁴

Σύμφωνα με το Άρθρο 861 του Αστικού Κώδικα, επί του οποίου γίνεται μνεία για το δικαίωμα που φέρει ο εγγυητής για ασφάλεια, αναφέρεται ρητώς ότι ο εγγυητής έχει τη δυνατότητα και του παρέχεται το δικαίωμα να απαιτήσει από τον δανειολήπτη ασφάλεια προτού καταστεί απαιτητή η οφειλή, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες διαπιστώσει ότι⁵:

- Χειροτερέψει η περιουσιακή κατάσταση του δανειολήπτη
- Η δίωξη του δανειολήπτηκατέστηεξαιρετικά δύσκολη λόγω της μεταβολής της διαμονής του κατόπιν της συνομολόγησης της εγγύησης
- Οδανειολήπτης κατέστη υπερήμερος
- Ο εγγυητής καταδικάστηκε σε καταβολή του ποσού της οφειλής

Σύμφωνα με το Άρθρο 864 του Αστικού Κώδικα, επί του οποίου αναφέρονται ζητήματα σχετικά με την διαδικασία τηςαπόσβεσης της εγγύησης, αναφέρεται ότι όταν η κύρια οφειλή αποσβεστεί, τότε το πρόσωπο το οποίο διαδραματίζει τον ρόλο

³<http://www.ministryofjustice.gr/site/kodikos/%CE%95%CF%85%CF%81%CE%B5%CF%84%CE%AE%CF%81%CE%B9%CE%BF/%CE%91%CE%A3%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A3%CE%9A%CE%A9%CE%94%CE%99%CE%9A%CE%91%CE%A3/tabid/225/language/el-GR/Default.aspx>

⁴<http://www.ministryofjustice.gr/site/kodikos/%CE%95%CF%85%CF%81%CE%B5%CF%84%CE%AE%CF%81%CE%B9%CE%BF/%CE%91%CE%A3%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A3%CE%9A%CE%A9%CE%94%CE%99%CE%9A%CE%91%CE%A3/tabid/225/language/el-GR/Default.aspx>

⁵<http://www.ministryofjustice.gr/site/kodikos/%CE%95%CF%85%CF%81%CE%B5%CF%84%CE%AE%CF%81%CE%B9%CE%BF/%CE%91%CE%A3%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A3%CE%9A%CE%A9%CE%94%CE%99%CE%9A%CE%91%CE%A3/tabid/225/language/el-GR/Default.aspx>

του εγγυητή δύναται να ελευθερωθεί της ευθύνης την οποία ανέλαβε. Εξαιρούνται όμως οι περιπτώσεις επί των οποίων η διαδικασία της απόσβεσης προκλήθηκε κατά τον δικού του πταίσματος.⁶

Σύμφωνα με το Άρθρο 865 του Αστικού Κώδικα, αναφέρεται ρητά ότι σε περιπτώσεις κατά τις οποίες έχει επέλθει σύγχυση της αρχικής και βασικής οφειλής, στο ίδιο άτομο, τότε τα δικαιώματα του δανειοδότη δεν δύναται να παρακαμφθούν.⁷

Για λόγους πληρέστερης κατανόησης παρατίθεται ο κατωτέρω πίνακας επί του οποίου διαφαίνονται αναλυτικά οι περιπτώσεις χορηγήσεων εγγυήσεων από την πλευρά του ελληνικού δημοσίου τομέα, κατόπιν σχετικής απόφασης από την πλευρά του Υπουργού Οικονομικών⁸:

ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΜΕ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

α) Πιστωτικά Ιδρύματα, Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, Ν.Π.Δ.Δ., Κρατικά Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, Δημόσιες Επιχειρήσεις, Ασφαλιστικούς Οργανισμούς και Ταμεία, Ο.Τ.Α., Ανώνυμες Εταιρείες.

⁶<http://www.ministryofjustice.gr/site/kodikis/%CE%95%CF%85%CF%81%CE%B5%CF%84%CE%AE%CF%81%CE%B9%CE%BF/%CE%91%CE%A3%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A3%CE%9A%CE%A9%CE%94%CE%99%CE%9A%CE%91%CE%A3/tabid/225/language/el-GR/Default.aspx>

⁷<http://www.ministryofjustice.gr/site/kodikis/%CE%95%CF%85%CF%81%CE%B5%CF%84%CE%AE%CF%81%CE%B9%CE%BF/%CE%91%CE%A3%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A3%CE%9A%CE%A9%CE%94%CE%99%CE%9A%CE%91%CE%A3/tabid/225/language/el-GR/Default.aspx>

⁸https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwj2vbmmpPeAhWomIsKHd4vDGMQFjABegQIBxAC&url=https%3A%2F%2Fwww.hellenicparliament.gr%2FUserFiles%2F2f026f42-950c-4efc-b950-340c4fb76a24%2F%25CE%2599%25CE%25A3%25CE%259F%25CE%259B.%2520%25CE%2595%25CE%2598%25CE%259404.doc&usg=AOvVaw2fJU3bLxL_klyeNzpz_sYJ-

β) Φυσικά πρόσωπα ή βιώσιμων ιδιωτικών επιχειρήσεων και επαγγελματιών για προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης περιοχών στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό και υπάρχει σοβαρή υποασχόληση.

γ) Ιδιώτες, επαγγελματίες, επιχειρήσεις και νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου που έχουν πληγεί από θεομηνίες ή έκτακτα γεγονότα ή σοβαρές οικονομικές διαταραχές.

δ) Για κάλυψη ομολογιακών δανείων από Ν.Π.Δ.Δ., Κρατικά Νομικά Ιδιωτικού Δικαίου, Δημόσιες επιχειρήσεις, Ασφαλιστικούς Οργανισμούς, Ο.Τ.Α.

ε) Για κάλυψη δανείων που χορηγούνται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (Ε.Τ.Επ.).

στ) Εγγυήσεις που σχετίζονται ρητά με τους στόχους της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας του προγράμματος (π.χ. εγγυημένα από την κυβέρνηση τραπεζικά ομόλογα ή βοήθεια έκτακτης ρευστότητας).

Πίνακας 1. Χορηγήσεις Εγγυήσεων Ελληνικού Δημοσίου με Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

1.2 ΑΝΕΞΟΦΛΗΤΟ ΕΓΓΥΗΜΕΝΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ

1.2.1. ΦΟΡΕΙΣ ΕΝΤΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Στο σημείο αυτό παρατίθενται σχετικοί πίνακες αναφορικά με την εμφάνιση των ανεξόφλητων εγγυημένων υπολοίπων και των νέων εγγυήσεων από την πλευρά του ελληνικού δημοσίου, στην περίπτωση των φορέων γενικής κυβέρνησης. Τα εν λόγω δεδομένα τα οποία ακολουθούν αφορούν τα συγκεντρωμένα μέχρι και 31/12/2017 χρηματικά ποσά και αποτυπώνονται σε εκατομμύρια ευρώ. Για λόγους πληρέστερης

κατανόησης και έχει διενεργηθεί επιμερισμός των οργανισμών ανά κρατικές επιχειρήσεις, δημοσίων οργανισμών και ΟΤΑ:

ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ		
	ΑΝΕΞΟΦΛΗΤΟ ΕΓΓΥΗΜΕΝΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	ΝΕΕΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
	31/12/2017	31/12/2017
ΕΑΣ	235,86	0,00
ΕΑΒ	55,00	0,00
ΟΣΕ	2.289,19	0,00
ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ	2.031,93	100,00
ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	4.611,98	100,00
ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ		
ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ	3,97	0,00
ΟΜΜΑ	0,00	0,00
ΚΤΥΡ (ΟΣΚ)	466,91	0,00
ΤΠ&Δ	26,64	21,55
ΟΑΕΠ	0,00	0,00
ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	497,52	21,55
ΟΤΑ		
ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ	43,16	0,00
ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	24,16	0,00
ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ ΟΤΑ	67,32	0,00
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	5.176,82	121,55

Πίνακας 2. Φορείς εντός Γενικής Κυβέρνησης (σε εκατ. ευρώ) (Ιδίας Επεξεργασίας – Δεδομένα από Υπουργείο Οικονομικών).

1.2.2. ΦΟΡΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Στο σημείο αυτό παρατίθενται σχετικοί πίνακες αναφορικά με την εμφάνιση των ανεξόφλητων εγγυημένων υπολοίπων και των νέων εγγυήσεων από την πλευρά του ελληνικού δημοσίου, στην περίπτωση των φορέων εκτός γενικής κυβέρνησης. Τα εν λόγω δεδομένα τα οποία ακολουθούν αφορούν τα συγκεντρωμένα μέχρι και 31/12/2017 χρηματικά ποσά και αποτυπώνονται σε εκατομμύρια ευρώ. Για λόγους πληρέστερης κατανόησης και έχει διενεργηθεί επιμερισμός των εν λόγω φορέων ανά ΔΕΚΟ, επιχειρήσεων και φυσικών προσώπων, ενώ τέλος, παρατίθεται το συγκεντρωμένο υποσύνολο από φορείς μη υπαγόμενους σε κάποια εκ των ανωτέρω αναφερόμενων κατηγοριών:

	ΑΝΕΞΟΦΛΗΤΟ ΕΓΓΥΗΜΕΝΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	ΝΕΕΣ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
	31/12/2017	31/12/2017
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (ΔΕΚΟ)		
ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ	60,20	0,00
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ	295,63	0,00
ΔΕΗ	1.932,75	80,00
ΔΕΣΦΑ	222,84	0,00
ΑΔΜΗΕ	200,00	65,00

ΕΤΑΔ	108,82	0,00
ΜΒΗ	0,31	0,00
ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ ΔΕΚΟ	2.820,55	145,00
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ		
ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	2.086,38	0,00
ΠΛΗΓΕΝΤΕΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ	1.933,63	0,00
ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	4.020,01	0,00
ΥΠΟΣΥΝΟΛΟ ΛΟΙΠΩΝ ΜΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΩΝ ΠΟΣΩΝ	6.840,56	145,00
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	12.017,38	266,55

Πίνακας 3. Φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης (σε εκατ. ευρώ) (Ίδιας Επεξεργασίας – Δεδομένα από Υπουργείο Οικονομικών).

1.3Η ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ

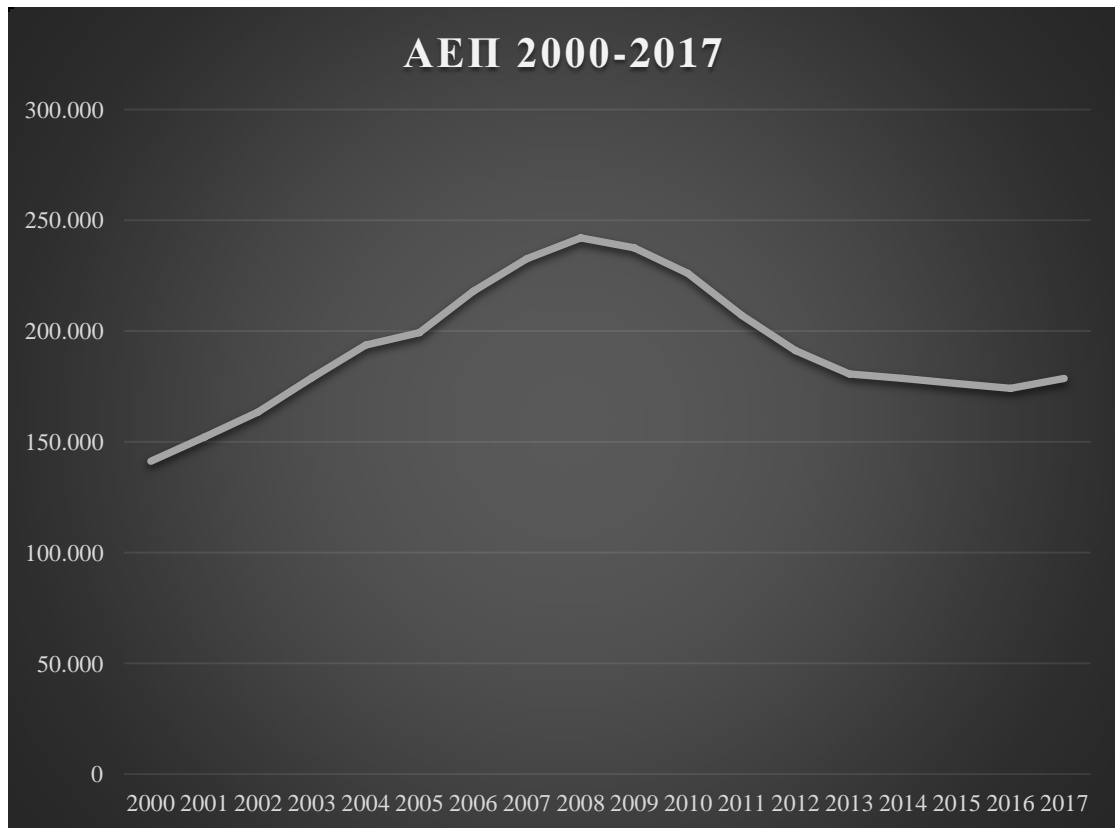
Προτού αναφερθεί η διαχρονική πορεία των εγγυήσεων του δημοσίου για το χρονικό διάστημα 2000-2017, αξιοσημείωτη κρίνεται η αναφορά της πορείας του ΑΕΠ για το ίδιο χρονικό διάστημα, η οποία αποτυπώνεται επί του κάτωθι πίνακα:

ΑΕΠ 2000-2017 (σε δις ευρώ)	
ΕΤΟΣ	ΠΟΣΟ
2000	141.247
2001	152.194

2002	163.461
2003	178.905
2004	193.716
2005	199.242
2006	217.862
2007	232.695
2008	241.990
2009	237.534
2010	226.031
2011	207.029
2012	191.204
2013	180.654
2014	178.656
2015	176.312
2016	174.199
2017	178.579

Πίνακας 4. Πορεία ΑΕΠ 2000-2017 (ποσά σε δις ευρώ) (Ιδίας Επεξεργασίας – Δεδομένα από Υπουργείο Οικονομικών).

Για λόγους πληρέστερης κατανόησης, επί του κατωτέρω διαγράμματος διαφαίνεται η πορεία των επιμέρους μεταβολών τις οποίες έχει υποστεί το ΑΕΠ κατά το μελετώμενο χρονικό διάστημα:

Διάγραμμα 1. Πορεία ΑΕΠ 2000-2017 (Ίδιας Επεξεργασίας).

Επί του ανωτέρω πίνακα διαφαίνεται ότι κατά το χρονικό διάστημα 2000-2008 η πορεία του ΑΕΠ είναι αυξητική, γεγονός το οποίο δεν συμβαίνει κατά τα αμέσως επόμενα έτη, ήτοι 2009-2013, επί των οποίων το ΑΕΠ παρουσιάζει ελαφρώς καθοδική πορεία, ενώ το χαμηλότερο επίπεδο το οποίο αγγίζει η εν λόγω μείωση, δεν φτάνει το επίπεδο του ΑΕΠ κατά το έτος 2000, το οποίο και είναι το χαμηλότερο εμφανιζόμενο επί του αναφερόμενου εξεταζόμενου χρονικού διαστήματος. Εν συνεχεία, κατά το χρονικό διάστημα 2014-2017 το επίπεδο του ΑΕΠ εμφανίζει μία σταθερότητα συγκριτικά με το στάδιο στο οποίο έφτασε στο έτος 2013.

Επί του κατωτέρω πίνακα, παρουσιάζεται η πορεία των ποσών των εγγυήσεων του ελληνικού δημοσίου για το χρονικό διάστημα 2000-2017, το οποίο μελετήθηκε ανωτέρω αναφορικά με την πορεία του ΑΕΠ. Επιπροσθέτως, επί του ίδιου πίνακα διαφαίνεται το ποσοστό το οποίο κατέχουν τα εν λόγω ποσά εγγυήσεων επί του ΑΕΠ του αντίστοιχου έτους επί του οποίου ανήκουν.

ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ (σε εκατ. ευρώ)		
ΕΤΟΣ	ΠΟΣΑ	ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΩΣ % ΤΟΥ ΑΕΠ
2000	1.511,14	1,1%
2001	1.011,00	0,7%
2002	905,0	0,6%
2003	1.545,5	0,9%
2004	1.848,4	1,0%
2005	1.628,2	0,8%
2006	1.736,0	0,8%
2007	1.656,6	0,7%
2008	1.788,0	0,7%
2009	1.563,7	0,7%
2010	1.254,4	0,6%
2011	1.804,9	0,9%
2012	688,0	0,4%
2013	634,7	0,4%
2014	536,6	0,3%
2015	65,0	0,04%
2016	162,9	0,09%
2017	266,6	0,15%

**Διάγραμμα 2. Πορεία Ποσών Εγγυήσεων Δημοσίου 2000-2017 (Ποσά σε εκατ. ευρώ)
(Ιδίας Επεξεργασίας – Δεδομένα από Υπουργείο Οικονομικών).**

Για λόγους πληρέστερης κατανόησης, επί του κατωτέρω διαγράμματος διαφαίνεται η πορεία των επιμέρους μεταβολών τις οποίες έχουν υποστεί τα ποσά των παρεχόμενων

από την πλευρά του δημοσίου τομέα, εγγυήσεων, κατά το μελετώμενο χρονικό διάστημα 2000-2017:

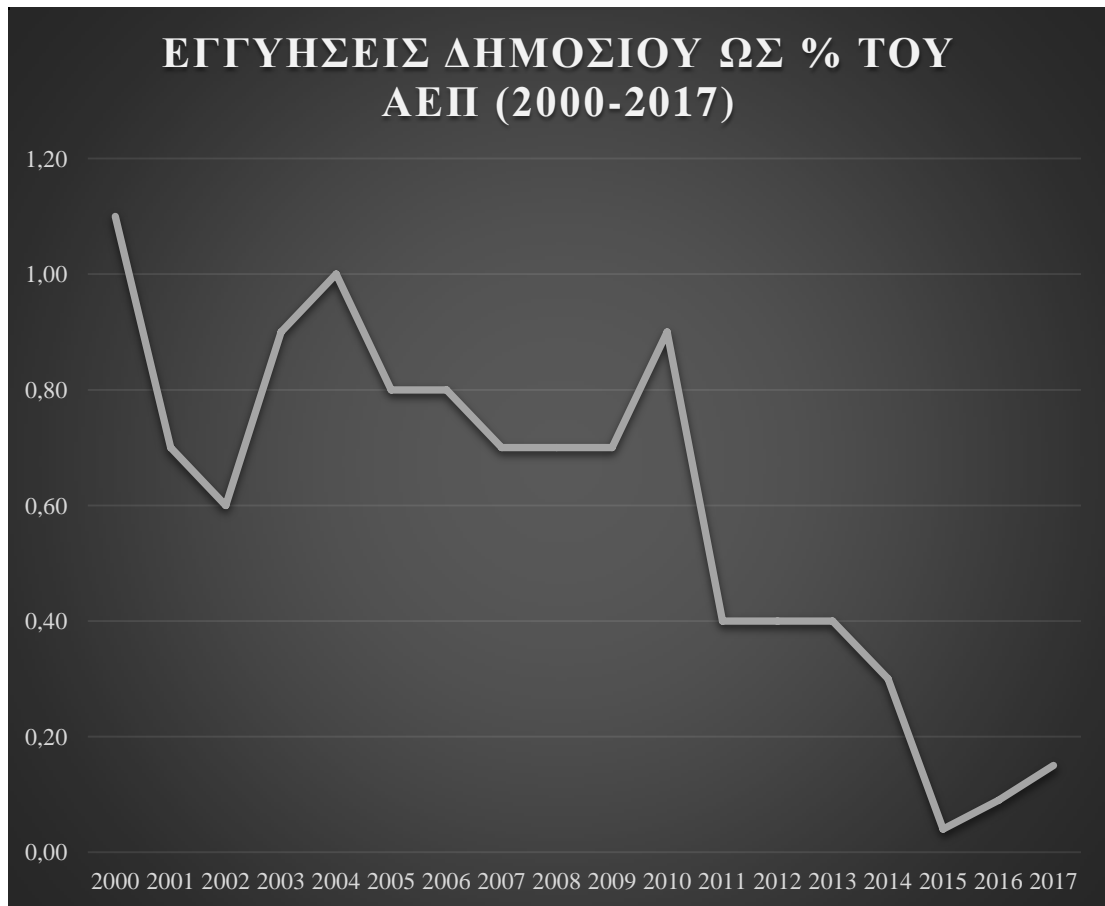

Διάγραμμα 3. Πορεία Εγγυήσεων Δημοσίου 2000-2017 (Ποσά σε εκατ. ευρώ) (Ίδιας Επεξεργασίας).

Επί του ανωτέρω διαγράμματος διαφαίνεται η έντονη μεταβλητότητα η οποία χαρακτηρίζει τα ποσά των προερχόμενων εκ του ελληνικού δημοσίου, εγγυήσεων κατά το εξεταζόμενο χρονικό διάστημα 2000-2017. Πιο συγκεκριμένα, ενώ κατά την περίοδο 2000-2002 σημειώθηκε μία μικρή πτώση του ποσού των δημοσίων εγγυήσεων, η άνοδος την οποία γνώρισε το ύψος των δημοσίων εγγυήσεων κατά το έτος 2003 η οποία συνέχισε, υπό μία σειρά μικρών αυξομειωτικών διακυμάνσεων μέχρι και το έτος 2008. Κατά το έτος 2010 σημειώθηκε μία απότομη μείωση των εγγυήσεων του δημοσίου η οποία άγγιξε το μέχρι το εν λόγω έτος δεύτερο μικρότερο εμφανιζόμενο ποσό, καθώς το πλέον μικρότερο μέχρι τότε ποσό ήταν το αντίστοιχο του έτους 2000. Η ίδια κατάσταση ωστόσο, δεν επικρατεί στο αμέσως επόμενο έτος (2011) όπου σημειώνεται μία απότομη αύξηση του ποσού των εγγυήσεων, φτάνοντας

στο δεύτερο μεγαλύτερο επίπεδο του συνόλου της εξεταζόμενης χρονικής περιόδου (2000-2017). Το μεγαλύτερο επίπεδο των δημοσίων εγγυήσεων σημειώθηκε κατά το έτος 2004, με μικρή ωστόσο διαφορά από το επίπεδο του έτους 2011. Κατά το διάστημα 2012-2015 τα επίπεδα των δημοσίων εγγυήσεων φτάνουν στο κατώτερο σημείο του εξεταζόμενου χρονικού διαστήματος (2000-2017), σημειώνοντας απότομη μεταβολή μετά την θετική και ενθαρρυντική εικόνα που διαφάνηκε κατά το έτος 2011. Κατά το χρονικό διάστημα 2015-2017 η κατάσταση σημειώνει μία μικρή, σχεδόν ανεπαίσθητη βελτίωση, η οποία όμως δεν κρίνεται επαρκής προκειμένου να θεωρηθεί ότι οι εγγυήσεις του δημοσίου έχουν αγγίξει τα επιθυμητά υποβοηθητικά τόσο για τον επιχειρηματικό, όσο και για τον τραπεζικό τομέα καθώς επίσης και για τον τομέα των νοικοκυριών, οικονομική κατάσταση.

Στο κατωτέρω διάγραμμα απεικονίζονται οι ως άνω διαφαινόμενες μεταβολές που ενέχει η έκφραση των ποσών των δημοσίων εγγυήσεων ως ποσοστό του αντίστοιχου ΑΕΠ για το εκάστοτε αναφερόμενο έτος. Πρόκειται για μία αποτύπωση μέσω της οποίας θα αποδειχθεί αν τα επιμέρους ποσά εγγυήσεων του δημοσίου κρίνονταν επαρκή ή μη επαρκή, εφόσον εκφράζονται ως ποσοστά του αντίστοιχου ΑΕΠ:

Διάγραμμα 4. Εγγυήσεις Δημοσίου ως % του ΑΕΠ (2000-2017) (Ιδίας Επεξεργασίας).

Επί του ανωτέρω διαγράμματος διαφαίνεται ότι μέχρι και το έτος 2010, τα ποσά των δημοσίων εγγυήσεων σε αντιστοιχία με το ΑΕΠ του εκάστοτε έτους που αφορούν, κρίνεται ικανοποιητική, συγκριτικά με την περίοδο 2011-2015, όπου όπως παρατηρείται, το εν λόγω ποσοστό συμμετοχής των εγγυήσεων του ελληνικού δημοσίου στο ΑΕΠ παρουσιάζει καθοδική πορεία, η οποία παύει να υφίσταται κατά την τελευταία διετία του ανωτέρω μελετώμενου χρονικού διαστήματος, αλλά η παύση αυτή δεν κρίνεται ολοκληρωτικά ικανοποιητική, καθώς στα πλαίσια αυτής παρουσιάζεται μία ανεπαίσθητη βελτίωση.

Στο σημείο αυτό αξιοσημείωτο κρίνεται το ότι κατά το έτος 2017 τα στοιχεία των εγγυήσεων εκτιμήθηκαν ως προς την διαμόρφωσή τους ως εξής:

- Κύμανση εγγυήσεων στο 0,15% του ΑΕΠ, έναντι 0,09% το 2016.
- Διαμόρφωση των καταπτώσεων εγγυήσεων στο 0,38% του ΑΕΠ, έναντι 0,24% το 2016,
- Διαμόρφωση του ανεξόφλητου εγγυημένου υπόλοιπου στο 6,7% του ΑΕΠ, έναντι του 7,5% το 2016.

Για το έτος 2018 η πολιτική εγγυήσεων εκτιμάται ότι θα συνεχίσει να υπόκειται στο ανωτέρω πλαίσιο κριτηρίων και στόχων της Σύμβασης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης.

Επί του κατωτέρω πίνακα, διαφαίνονται αναλυτικά οι επιμέρους παροχές εγγυήσεων του ελληνικού δημοσίου για το έτος 2017, οι οποίες είναι οι κάτωθι⁹:

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ	ΣΚΟΠΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΑΝΕΙΟΥ	ΠΟΣΟ
ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ	Σχεδιασμός & Επέκταση Γραμμής 3	Επιχειρηματικότητα μέσω ΕΤΕπ	50.000.000
ALPHA BANK	Δάνειο Τρίμηνης Διάρκειας	Ομολογιακό Δάνειο	300.000.000

⁹https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKewj_qvCpk5PeAhWKlosKHZRvBX0QFjAAegQICRAC&url=http%3A%2F%2Fwww.et.gr%2Fdocs-nph%2Fsearch%2FpdfViewerForm.html%3Bjsessionid%3D26BCDB5C592248F544A0350D5E25E83E%3Fargs%3D5C7QrtC22wEsrjP0JAixBXdtvSoClrL8kjrMFdNWp0lp6k5uE6xNduJInJ48_97uHrMts-zFzeyCiBSQOpYnT00MHhcXFRTss6Hvvv9cLc_w_kHEmzOp_wJxVOBGn-NkYD90PugOf1k.&usg=AOvVaw0CUowI1_P9phCdqBa80CI

EUROBANK	Δάνειο Πεντάμηνης Διάρκειας	Ομολογιακό Δάνειο	2.500.000.000
ΠΑΓΚΡΗΤΙΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	Σε Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	Επιχειρηματικότητα μέσω ΕΤΕπ	41.825.000
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	Σε Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	Επιχειρηματικότητα μέσω ΕΤΕπ	50.000.000
EUROBANK	Σε Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	Επιχειρηματικότητα μέσω ΕΤΕπ	89.000.000
ALPHA BANK	Σε Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις	Επιχειρηματικότητα μέσω ΕΤΕπ	100.000.000
ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ	Σχεδιασμός & Επέκταση Γραμμής Μετρό Θεσσαλονίκης	Επιχειρηματικότητα μέσω ΕΤΕπ	50.000.000
ΤΑΜΕΙΟ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΩΝ	Χρηματοδότηση Έργου «Greek Local Authorities Framework»	Επιχειρηματικότητα μέσω ΕΤΕπ	12.671.008

Πίνακας 5. Παροχές Εγγυήσεων Δημοσίου 2017.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

2.1.Ο ΝΟΜΟΣ 2322/1995

Στα πλαίσια των νομοθετικών διατάξεων του εν λόγω νόμου θεσπίστηκε η δυνατότητα του ελληνικού δημοσίου τομέα να παρέχει εγγυήσεις με σκοπό την κάλυψη τόσο των ενυπαρχόντων δανείων, όσο και των εγγυητικών επιστολών, καθώς επίσης και των χορηγούμενων προς συγκεκριμένες κατηγορίες νομικών οντοτήτων και ιδιωτών, πιστώσεων. Επιπροσθέτως, επί του συγκεκριμένου νομοθετικού πλαισίου θεσπίστηκαν περισσότερο αυστηρές προϋποθέσεις για την χορήγηση των προαναφερθεισών εγγυήσεων εκ της πλευράς του ελληνικού δημοσίου τομέα προς το σύνολο των προαναφερόμενων νομικών και φυσικών προσώπων. Βασικός στόχος του συγκεκριμένου νόμου ήταν η διευκόλυνση και η δυνατότητα αποπληρωμής των χορηγούμενων δανείων από μελλοντικά έσοδα των εν λόγω φυσικών και νομικών προσώπων.¹⁰

Σύμφωνα με τον νόμο αυτόν και με βάση:

- Την παράγραφο 1 του Άρθρου 1 του Ν. 2322/95, ο Υπουργός Οικονομικών παρέχει με απόφασή του, η έκδοση της οποίας διενεργείται κατόπιν της συμφωνίαςειδικής και εξειδικευμένης επί του εν λόγω ζητήματος τριμελούς Επιτροπής, την εκ του ελληνικού δημοσίου δυνατότητα χορήγησης εγγύησης προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα του εσωτερικού και του εξωτερικού καθώς επίσης και προς εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης, προς το Ταμείο Παρακαταθηκών

¹⁰<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=646A57EEDDF4F000.1D031AEA53&version=1995/07/12>

και Δανείων, προς το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο και προς Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου, καθώς και σε ξένες Κυβερνήσεις:¹¹

α. Για την κάλυψη δανείων, εγγυητικών επιστολών και πιστώσεων που χορηγούνται προς:

i) Ημεδαπά πιστωτικά ιδρύματα, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, Κρατικά Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, Δημόσιες Επιχειρήσεις, Ασφαλιστικούς Οργανισμούς και Ασφαλιστικά Ταμεία, Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς επίσης και Ανώνυμες Εταιρίες.

ii) Φυσικά πρόσωπα ή επιχειρηματικές μονάδες οι οποίες κρίνονται βιώσιμες, με σκοπό την περαιτέρω ανάπτυξη του οικονομικού κλάδου περιοχών οι οποίες χαρακτηρίζονται από ασθενές βιοτικό επίπεδο και υψηλά επίπεδα ανεργίας, καθώς και για λόγους προώθησης της ανάπτυξης συγκεκριμένων κλάδων και δραστηριοτήτων.

iii) Φυσικά πρόσωπα, ελεύθεροι επαγγελματίες, Νομικές οντότητες και Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου με σκοπό την αποκατάσταση των τυχουσών και ενυπαρχουσών ζημιών τους από έκτακτα περιστατικά και προκειμένου να συνεχιστεί η δραστηριοποίηση και η εύρυθμη λειτουργία τους.

β. Για την κάλυψη των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων είτε των Ανώνυμων Εταιριών, των οποίων οι μετοχές ανήκουν στο Ελληνικό Δημόσιο εξ' ολοκλήρου ή κατά πλειοψηφία, είτε λοιπών επιχειρηματικών οντοτήτων και οργανισμών που θεωρούνται ιδιοκτησίες του ελληνικού δημοσίου.

- Την παράγραφο 2 του Άρθρου 1 του Ν.2322/95, δίνεται κατόπιν σχετικής απόφασης, η δυνατότητα να δοθεί η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου:¹²

¹¹<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=646A57EEDDF4F000.1D031AEA53&version=1995/07/12>

α. Προς ημεδαπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα τα οποία δραστηριοποιούνται είτε στην Ελλάδα είτε στο εξωτερικό, αλλά η νόμιμη λειτουργική τους δραστηριότητα υπάγεται στα γεωγραφικά πλαίσια της Ελλάδας, για τις πιστώσεις που χορηγούν με σκοπό την διευκόλυνση της ελληνικής εξαγωγικής δραστηριότητας.

β. Για την κάλυψη ομολογιακών δανείων, η έκδοση των οποίων έχει διενεργηθεί είτε στην Ελλάδα είτε στο εξωτερικό Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, καθώς επίσης και από Κρατικά Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, Δημόσιες Επιχειρήσεις, Ασφαλιστικούς Οργανισμούς και Ταμεία και Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

- Την παράγραφο 3 του Άρθρου 1 του Ν.2322/95, εκδίδεται απόφαση για παροχή εγγυήσεων με απώτερο σκοπό την κάλυψη χορηγούμενων δανείων τα οποία πρόκειται να χρησιμοποιηθούν με απώτερο σκοπό την χρηματοδοτική ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων στο εξωτερικό. Η εν λόγω εγγύηση παρέχεται με ταυτόχρονη αντεγγύηση του δανειολήπτη προς τον ελληνικό δημόσιο τομέα η οποία δεν θα είναι μικρότερη από το 90% του συνόλου του προαναφερθέντος εγγυημένου ποσού.¹³
- Την παράγραφο 4 του Άρθρου 1 του Ν.2322/95, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα προκειμένου να χορηγήσουν δάνεια προς θυγατρικές τους νομικές οντότητες λαμβάνουν την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου αφού προηγηθεί σχετική εγγραφή υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου της πρώτης υποθήκης επί των ακινήτων τους.¹⁴

¹²<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=646A57EEDDF4F000.1D031AEA53&version=1995/07/12>

¹³<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=646A57EEDDF4F000.1D031AEA53&version=1995/07/12>

¹⁴<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=646A57EEDDF4F000.1D031AEA53&version=1995/07/12>

- Το Άρθρο 2, στα πλαίσια οικονομικών συμφωνιών που διενεργούν οι τρίτες χώρες με ευρωπαϊκά κράτη, δίνονται εγγυήσεις από τα δεύτερα για την χορήγηση δανείων από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.¹⁵
- Την παράγραφο 1 του Άρθρου 3, κατόπιν της σχετικής ψήφισης του ετήσιου προϋπολογισμού, εκδίδεται απόφαση στα πλαίσια της οποίας καθορίζεται και το ανώτατο συνολικό ποσό των εγγυήσεων που πρόκειται να χορηγηθούν από την πλευρά του Ελληνικού Δημοσίου που είναι δυνατόν να παρασχεθεί μέσα στο εν λόγω έτος βάσει των εν λόγω νομοθετικών διατάξεων, με εξαίρεση αυτές τις διατάξεις οι οποίες αφορούν έκτακτες περιστάσεις. Το εν λόγω ποσό δεν δύναται να είναι μεγαλύτερο από 3% των δαπανών του Τακτικού Προϋπολογισμού.¹⁶
- Την παράγραφο 2 του Άρθρου 3, γίνεται σχετικός έλεγχος καθώς επίσης και η αντίστοιχη έγκριση των χρηματοδοτικών σχεδίων των επιχειρηματικών μονάδων ή των παραγωγικών κλάδων με την εγγύηση του ελληνικού Δημοσίου που δεν συμβιβάζονται με την Κοινή Αγορά.¹⁷
- Την παράγραφο 1 του Άρθρου 5, συνιστάται Τριμελής Διυπουργική Επιτροπή από τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθώς επίσης και από τον Υπουργό υπό την εποπτεία του οποίου τίθεται ο υπό δανειοδότηση φορέας.¹⁸

¹⁵<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=646A57EEDDF4F000.1D031AEA53&version=1995/07/12>

¹⁶<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=646A57EEDDF4F000.1D031AEA53&version=1995/07/12>

¹⁷<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=646A57EEDDF4F000.1D031AEA53&version=1995/07/12>

¹⁸<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=646A57EEDDF4F000.1D031AEA53&version=1995/07/12>

- Τις δύο πρώτες υποπαραγράφους της παραγράφου 2 και τις παραγράφους 3 και 4 του Άρθρου 5, η Επιτροπή:¹⁹
 - Εξετάζει τόσο τα θέματα χορήγησης δανείων, όσο και τα εν γένει ζητήματα τα οποία αφορούν την χορήγηση εγγυητικών επιστολών και πιστώσεων με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου,
 - Αξιολογεί τους λόγους και τους απώτερους σκοπούς της παροχής της από κοινωνικοοικονομικής άποψης όψει των αποφάσεων και της εν γένει ασκούμενης οικονομικής πολιτικής
 - Αποφασίζει ομόφωνα για την παροχή
 - Χορηγεί έγκριση προς τους δανεισμούς από το Εξωτερικό Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης ανεξαρτήτως από το αν ενυπάρχει η εγγύηση του ελληνικού δημοσίου.

- Τις υποπαραγράφους της παραγράφου 1 του Άρθρου 6, συνιστάται στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους Υποεπιτροπή στην οποία μετέχουν:²⁰
 - Ο Γενικός Γραμματέας Δημοσιονομικής Πολιτικής ως πρόεδρος
 - Ο Γενικός Διευθυντής του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους,
 - Ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Πιστωτικών και Δημοσιονομικών Υποθέσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας
 - Ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Δημοσίου Χρέους του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους(ΟΔΔΗΧ)

¹⁹<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=646A57EEDDF4F000.1D031AEA53&version=1995/07/12>

²⁰<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=646A57EEDDF4F000.1D031AEA53&version=1995/07/12>

- Ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Κίνησης Κεφαλαίων, Εγγυήσεων, Δανείων και Αξιών του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
 - Ο Προϊστάμενος της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων του Υπουργείου Οικονομικών (ΚΕΜΚΕ)
 - Ένας εμπειρογνώμονας ειδικός σε θέματα επί ζητημάτων ανάλυσης οικονομικών συστημάτων και εγγυήσεων.
- Τις υποπαραγράφους της παραγράφου 4 του Άρθρου 6, η Επιτροπή.²¹
 - Εξετάζει κάθε συγκεκριμένη περίπτωση της αίτησης παροχής της εγγύησης του ελληνικού δημοσίου προκειμένου εν τέλει να διαπιστωθεί το αν πληρούνται από τους εκάστοτε φορείς, οι επιμέρους οριζόμενες προϋποθέσεις των διατάξεων του άρθρου 1 του παρόντος νόμου.
 - Μελετά το σύνολο των απαιτούμενων οικονομικών δεδομένων των εν λόγω φορέων με απώτερο σκοπό την διαπίστωση της προοπτικής τους καθώς επίσης και την πιθανότητα της εξυπηρέτησης των δανείων από τα ίδια τους τα έσοδα βάσει προκαθορισμένου χρονοδιαγράμματος. Σε διαφορετική περίπτωση το μέγεθος του αναλαμβανόμενου κινδύνου από το Ελληνικό Δημόσιο σταθμίζεται με την εν γένει επίδραση την οποία εμφανίζει ο εν λόγω κίνδυνος στη διαμόρφωση του Δημοσίου Χρέους.
 - Μελετά εξειδικευμένα προβληματικά σημεία τα οποία συνδέονται με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου.

²¹<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=646A57EEDDF4F000.1D031AEA53&version=1995/07/12>

- Υποβάλλει τα πορίσματά της στη Διυπουργική Επιτροπή και εισηγείται εγγράφως για την παροχή της ή μη αναφορικά με την σύμφωνη γνώμη αυτής, χορηγώντας προϋποθέσεις και όρους παροχής της εγγύησης.
- Εξετάζει τα αιτήματα εξωτερικού δανεισμού, τα οποία υποβάλλονται σε αυτήν από τα αρμόδια όργανα των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης που αποφασίζουν την προσφυγή σε δανεισμό είτε με είτε χωρίς την παροχή του ελληνικού δημοσίου.

Για την εξέταση των εν γένει αιτημάτων αναφορικά με το ζήτημα της παροχής της εγγύησης του ελληνικού δημοσίου για περιπτώσεις πιστώσεων ή δανείων υποβάλλεται αναγκαστικά και σχετική οικονομοτεχνική μελέτη επί της οποίας είναι απαραίτητο να γίνεται αναφορά στον τρόπο αποπληρωμής του δανείου ή της εν λόγω πίστωσης, καθώς επίσης και σχετική έκθεση της τράπεζας η οποία πρόκειται να χορηγήσει το δάνειο ή την πίστωση.²²

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με:

- Την παράγραφο 1 του Άρθρου 7, σε περίπτωση που κάποιος δανειολήπτης, ο οποίος έχει λάβει δάνειο υπό την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, προβεί υπερήμερος, τότε υπολογίζεται το μισό της διαφοράς μεταξύ του συμβατικού τόκου και του τόκου υπερημερίας και περιέρχεται στο Ελληνικό Δημόσιο, ως έσοδό του προς συρρίκνωση της οικονομικής του επιβάρυνσης η οποία προκαλείται από τις παρεχόμενες εγγυήσεις.²³
- Τις παραγράφους του Άρθρου 8, το ελληνικό δημόσιο αναφορικά με κάθε παροχή της εγγύησης του δικαιούται ετήσια προμήθεια η οποία υπολογίζεται ως ετήσιο

²²<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=646A57EEDDF4F000.1D031AEA53&version=1995/07/12>

²³<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=646A57EEDDF4F000.1D031AEA53&version=1995/07/12>

ποσοστό το οποίο δεν δύναται να είναι μεγαλύτερο του 2% του αναλόγως εγγυημένου ποσού κατά το κεφάλαιο και κατά τους τόκους. Το ακριβές ποσοστό της προμήθειας καθορίζεται με βάση σχετικής απόφασης του Υπουργού Οικονομικών με βάση την οποία δίνεται η εγγύηση του ελληνικού δημοσίου. Η προμήθεια αποτελεί έσοδο του ελληνικού δημοσίου και απώτερος σκοπός της είναι η μείωση της επιβάρυνσής του από τις εγγυήσεις που έχουν ήδη χορηγηθεί.²⁴

- Την παράγραφο 1 του Άρθρου 11, σε περίπτωση κατάπτωσης, το ελληνικό δημόσιο πρέπει να θεωρήσει ως δικά του έσοδα τα σχετικά ποσά στις εκάστοτε αρμόδιες Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες μέσω των κατάλληλων δικαιολογητικών βεβαίωσης και υποκατάστασής του στα δικαιώματα της τράπεζας που χορήγησε το δάνειο, τόσο κατά των πρωτοφειλετών όσο και κατά των εγγυητών ή άλλων συνυπόχρεων και ύστερα να εξοφλήσει τις υποχρεώσεις του σαν εγγυητής.²⁵
- Την παράγραφο 2 του Άρθρου 11, οι ασφάλειες που χορηγούνται από τους πρωτοφειλέτες και τους συνυπόχρεους του , παρέρχονται ως έσοδο του ελληνικού δημοσίου από τη βεβαίωση των εγγυημένων ανεξόφλητων οφειλών.²⁶
- Την παράγραφο 3 του Άρθρου 11, οι εν λόγω ασφάλειες, σε περιπτώσεις βεβαίωσης στις Δ.Ο.Υ. τμήματος των ανεξόφλητων απαιτήσεων των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, λειτουργούν υπέρ του ελληνικού δημοσίου σε αναλογία με την ενυπάρχουσα σχέση του ποσού των βεβαιωμένων οφειλών

²⁴<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=646A57EEDDF4F000.1D031AEA53&version=1995/07/12>

²⁵<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=646A57EEDDF4F000.1D031AEA53&version=1995/07/12>

²⁶<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=646A57EEDDF4F000.1D031AEA53&version=1995/07/12>

δίχως προσαυξήσεις εκπροθέσμου, προς το συνολικό ποσό μη εξοφλημένων οφειλών.²⁷

- Την παράγραφο 5 του Άρθρου 11, τα απαραίτητα δικαιολογητικά έγγραφα και στοιχεία, με βάση τα οποία καθίσταται δυνατή η βεβαίωση και η πλήρης υποκατάσταση του ελληνικού δημοσίου στα δικαιώματα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, όπως επίσης και ο χρόνος και τρόπος βεβαίωσης, οι περιπτώσεις έκπτωσης από την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Οικονομικών, βεβαιωμένων οφειλών και οιοδήποτε επιπρόσθετο ζήτημα, καθορίζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών.²⁸

2.2.Ο ΝΟΜΟΣ 3273/2008 - ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Κατόπιν της ψήφισης του Ν. 3723/2008 περί ενίσχυσης της ρευστότητας της οικονομίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς χρηματοοικονομικής κρίσης και άλλων διατάξεων (ΦΕΚ 250/Α'9-12-2008) επιδόθηκε ενίσχυση της ρευστότητας με απώτερο σκοπό την προφύλαξη της ελληνικής οικονομίας από τις απόρροιες της διεθνούς κρίσης. Με τον τρόπο αυτόν, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα θα ενείχανε επαρκές κεφαλαιουχικό αποθεματικό προκειμένου να καταταθούν σε θέση να χορηγούν με ευκολία δάνεια σε οικονομικές οντότητες αλλά και σε ιδιώτες και να εξομαλυνθούν οι εν γένει πιέσεις στα επιτόκια χορηγήσεων.²⁹

Ένα από τα εργαλεία επίτευξης του στόχου αυτού είναι η παροχή της εγγύησης του ελληνικού δημοσίου προς τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα τα οποία έχουν λάβει άδεια

²⁷<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=646A57EEDDF4F000.1D031AEA53&version=1995/07/12>

²⁸<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=646A57EEDDF4F000.1D031AEA53&version=1995/07/12>

²⁹<https://www.fle.gr/index.php/forologika/nomoi-pd/149-nomoi-p-d-2008/5343--sp-132240451>

λειτουργίας από την Τράπεζα της Ελλάδος και καλύπτουν το δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας που αυτή θέτει για τα χορηγούμενα δάνεια τα οποία ενέχουν ή όχι έκδοση τίτλων και θα έχουν διάρκεια από τρεις μήνες έως τρία έτη.³⁰

Στο πλαίσιο του εν λόγω νόμου, το ανώτατο ποσό εγγυήσεων είναι 85 δις ευρώ. Οι εγγυήσεις οι οποίες τίθενται σε ισχύ από τις 31/10/17 ανέρχονται στο ποσό των 380 εκατ. ευρώ με δικαιούχο μία μόνο τράπεζα.³¹

Σημειώνεται επίσης, ότι οι εγγυήσεις εμφανίζουν μείωση σε σχέση με το έτος 2016, το ύψος των οποίων ήταν 3.880 δις ευρώ κατά το τέλος του εν λόγω έτους. Η εν λόγω εγγύηση παρέχεται έναντι προμήθειας, η οποία αποτελεί σημαντικό έσοδο του ελληνικού δημοσίου. Συγκεκριμένα, κατά το τέλος του έτους 2017 είχε εισπραχθεί το συνολικό ποσό των 13,8 εκατ. ευρώ.³²

Κατόπιν των ανωτέρω, εξάγεται το συμπέρασμα ότι το πλαίσιο ενίσχυσης των τραπεζών συνέβαλε αποτελεσματικά στη διατήρηση της σταθερότητας και της ρευστότητάς τους.

2.3.Ο ΝΟΜΟΣ 3845/2010

Σύμφωνα με το Άρθρο 8 της παραγράφου 8 του Ν.3845/2010, πραγματοποιήθηκε η πρώτη αύξηση του ποσού χορηγήσεων με εγγύηση μέχρι 15 δις ευρώ επιπλέον. Σύμφωνα με τον προηγούμενο νόμο 3273/2008 το εν λόγω ποσό δεν ξεπερνούσε τα 15 δις ευρώ, όπως προαναφέρθηκε. Επομένως, συμπεραίνεται ότι το νέο όριο χορηγήσεων ανέρχεται στα 30 δις ευρώ.³³

³⁰<https://www.fle.gr/index.php/forologika/nomoi-pd/149-nomoi-p-d-2008/5343--sp-132240451>

³¹<https://www.fle.gr/index.php/forologika/nomoi-pd/149-nomoi-p-d-2008/5343--sp-132240451>

³²<https://www.fle.gr/index.php/forologika/nomoi-pd/149-nomoi-p-d-2008/5343--sp-132240451>

³³<https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/196>

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με τον ν. 3845/2010 περί μέτρων για την εφαρμογή του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη-μέλη της ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΦΕΚ 65/Α'6-5-2010) δόθηκε η δυνατότητα παροχής της εγγύησης του ελληνικού δημοσίου στην Τράπεζα της Ελλάδος για κάλυψη πιστώσεων σε τράπεζες του εσωτερικού που εμμένουν σε αξιόπιστες, με απώτερο σκοπό την αντιμετώπιση προσωρινών και βραχυπρόθεσμων προβλημάτων ρευστότητας (Emergency Liquidity Assistance – ELA).³⁴

Στο πλαίσιο του παραπάνω νόμου, όπως ισχύει, το ανώτατο ποσό εγγυήσεων ανέρχεται στα 60 δις. ευρώ. Ωστόσο, οι εγγυήσεις οι οποίες ήδη βρίσκονται σε ισχύ ανέρχονται στο ποσό των 26 δις ευρώ.

Στο σημείο αυτό κρίνεται απαραίτητο να αναφερθεί ότι η Τράπεζα της Ελλάδος καθορίζει και εισπράττει από τα πιστωτικά ιδρύματα με τα οποία καταρτίζει τις συμβάσεις παροχής πίστωσης, προμήθεια την οποία πιστώνει σε λογαριασμό του ελληνικού δημοσίου. Μέχρι σήμερα, για το έτος 2017 έχει εισπραχθεί το συνολικό ποσό των 79 εκατ. ευρώ κατά προσέγγιση.³⁵

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων στο πλαίσιο του προγράμματος ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, χορηγεί δάνεια προς τα τραπεζικά ιδρύματα προκειμένου να είναι σε θέση να χρηματοδοτούν μικρές και μεσαίες επιχειρηματικές μονάδες. Μάλιστα, βάσει του εν λόγω προγράμματος, έχουν μέχρι σήμερα παρασχεθεί εγγυήσεις προς την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για την κάλυψη δανείων συνολικού ποσού 1,010 δις ευρώ. Το ανεξόφλητο υπόλοιπο των εν λόγω δανείων είναι 911,3 εκατ. ευρώ και για λογαριασμό του έχει εισπραχθεί προμήθεια ύψους 4,6 εκατ. ευρώ μέχρι τις 30/9/17.³⁶

Επιπροσθέτως, από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων έχει τεθεί σε εφαρμογή το πρόγραμμα Ενίσχυσης της Χρηματοδότησης του Εμπορίου (Trade Finance Facility). Πρόκειται για ένα νέο καινοτόμο εργαλείο βραχυπρόθεσμης εγγύησης, μέσω του οποίου είναι δυνατό να διενεργηθεί η προσφορά εγγύησης ύψους έως και 500 εκατ. ευρώ, για τη στήριξη του διεθνούς εμπορίου και των επ' αυτού

³⁴<https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/196>

³⁵<https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/196>

³⁶<https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/196>

δραστηριοποιούμενων ελληνικών μικρομεσαίων οικονομικών οντοτήτων. Βάσει του εν λόγω προγράμματος, έχει μέχρι σήμερα παρασχεθεί η εγγύηση του ελληνικού δημοσίου προς την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων συνολικού ποσού 10 εκατ. ευρώ.³⁷

2.4.Ο ΝΟΜΟΣ 3872/2010

Το μοναδικό σημείο επί του οποίου πρόκειται να γίνει αναφορά των διατάξεων του Ν.3872/2010 είναι η απόφαση περί αύξησης του ορίου παροχής εγγύησης από την πλευρά του ελληνικού δημοσίου τομέα.

Πιο συγκεκριμένα, επί των διατάξεων του Άρθρου 7 του εν λόγω νόμου, γίνεται μνεία γιατην τρίτη αύξηση του ποσού των χορηγήσεων, η οποία φτάνει το ποσό των 25 δις ευρώ. Επομένως, το προαναφερόμενο όριο χορηγήσεων ανέρχεται στα 55 δις ευρώ.³⁸

2.5.Ο ΝΟΜΟΣ 3965/2011

Στα πλαίσια των διατάξεων του Ν.3965/2011 διενεργείται μία επιπρόσθετη αύξηση του ποσού παροχής εγγύησης από την πλευρά του ελληνικού δημοσίου. Πιο συγκεκριμένα, επί των αναφερόμενων διατάξεων στο Άρθρο 19 του παρόντος νόμου, σημειώνεται η τέταρτη σε σειρά αύξηση του εν λόγω ποσού η οποία φτάνει στα 30

³⁷<https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/196>

³⁸<https://www.e-nomothesia.gr/kat-naytilia-nausiploia/n-3872-2010.html>

δισ ευρώ . Επομένως, λαμβάνοντας υπόψιν τις προαναφερόμενες διατάξεις συμπληρωματικά με τις παρούσες, το νέο εν λόγω όριο ανέρχεται συνολικά στο ποσό των 85 δισ ευρώ.³⁹

Στο σημείο αυτό, αξιοσημείωτο κρίνεται το ζήτημα των διενεργηθεισών παρατάσεων. Πιο συγκεκριμένα, διενεργήθηκαν επιπροσθέτως άλλες συνολικά τέσσερις παρατάσεις, δηλαδή μέχρι τις 30/6/13, εν συνεχεία μέχρι τις 31/12/13, κατόπιν μέχρι τις 30/6/14 και τέλος μέχρι τις 30/12/14.⁴⁰

Εδώ ολοκληρώνεται και η πορεία των επιμέρους αυξήσεων των ορίων των εγγυήσεων του ελληνικού δημοσίου το οποίο εν τέλει έφτασε στα 85 δισ ευρώ όπως ήδη αναφέρθηκε ανωτέρω. Αξίζει ωστόσο να αναφερθεί ότι στα πλαίσια της οικονομίας κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική η επαρκής ρευστότητα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Δεν είναι άλλωστε, λίγες οι φορές όπου θεωρείται αναγκαία για λόγους χρηματοδοτικής ενίσχυσης και υποβοήθησης του επιπέδου ρευστότητας τόσο της ελληνικής επιχειρηματικότητας όσο και των επιμέρους νοικοκυριών. Για τον λόγο αυτόν, ιδιαίτερα σημαντικό καθίσταται το γεγονός της ανάγκης της ύπαρξης της πλήρους φερεγγυότητας της επαρκούς ρευστότητας των τραπεζών, προκειμένου να διατηρούνται οι κεφαλαιακοί δείκτες σε ιδανικές για τα εκάστοτε δεδομένα, βάσεις και τιμές, έτσι ώστε να μην τίθεται σε κίνδυνο η χρηματοπιστωτική ισορροπία και ευρυθμία.⁴¹

2.6.ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

³⁹<https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/317>

⁴⁰<https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/317>

⁴¹<https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/317>

Στο σημείο αυτό, πρόκειται να γίνει μνεία στις επιμέρους αποφάσεις οι οποίες έχουν ληφθεί αναφορικά με το ζήτημα της εγγύησης από την πλευρά του ελληνικού δημοσίου και οι οποίες συνδέονται αρρήκτως με τα προαναφερόμενα νομοθετικά πλαίσια.

2.6.1 ΑΠΟΦΑΣΗ 54201/B 2884/26-11-2008

Σύμφωνα με την εν λόγω απόφαση πραγματοποιήθηκε η ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της Διεθνούς Χρηματοπιστωτικής Κρίσης. Πρόκειται για μία κίνηση η οποία επέφερε ως απότοκο απόρροια την απόδοση εγγυήσεων προς τις τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, οι οποίες είχαν ανώτατο όριο τα 15 δις ευρώ. Στα πλαίσια της εν λόγω ενίσχυσης συμπεριλαμβάνονταν δάνεια τα οποία θα συνάπτονταν μέχρι τις 31/12/2009.⁴²

Επιπροσθέτως, στα πλαίσια της εν λόγω απόφασης αναλύεται και ο τρόπος υπολογισμού της προμήθειας υπέρ του ελληνικού δημοσίου .

2.6.2 ΑΠΟΦΑΣΗ 13264/B 527/24-03-2010

Σύμφωνα με την απόφαση αυτή πραγματοποιήθηκε η πρώτη παράταση του προγράμματος ενίσχυσης ρευστότητας της οικονομίας για την αντιμετώπιση της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης. Πρόκειται για μία παράταση η οποία αποφασίστηκε μέχρι την 30/06/2010.

⁴²<http://st-solarcell.com/wp-content/uploads/2013/03/%CE%95%CE%A6%CE%9A-11-10-2010.pdf>

2.6.3 ΑΠΟΦΑΣΗ 29850/B 1465/09-07-2010 (ΦΕΚ 1091/ Β / 12-7-2010)

Με την απόφαση αυτή πραγματοποιήθηκε η δεύτερη παράταση του προγράμματος ενίσχυσης της ρευστότητας και της κεφαλαιακής επάρκειας σύμφωνα με το Ν.3723/08 οι διατάξεις του οποίου προαναλύθηκαν. Οι νέες προθεσμίες προσδιορίστηκαν μέχρι 31/12/2010.⁴³

Επιπλέον, επήλθε και η αλλαγή του τρόπου υπολογισμού της προμήθειας του ελληνικού δημοσίου ενώ δημιουργήθηκε και η υποχρέωση για τις αρμόδιες τράπεζες που λάμβαναν εγγύηση. Μάλιστα, οι εν λόγω υποχρεώσεις τους υπερβαίνουν το 5% των συνολικών υποχρεώσεων που είχαν, καθώς επίσης και το ποσό των 500 εκατ. ευρώ, προκειμένου να υποβάλλουν εντός τριών μηνών από την παροχή της εγγύησης, σχετική έκθεση προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Στα πλαίσια του περιεχομένου της εν λόγω υποβληθείσας έκθεσης θα καταδεικνύεται η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της τράπεζας καθώς επίσης και η εξάρτησή της από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.⁴⁴

2.6.4 ΑΠΟΦΑΣΗ 53796/B 2320/26-09-2010

Με την απόφαση αυτή έγινε η εισαγωγή παραρτήματος Συμφώνου Ρευστότητας προκειμένου να καταβληθούν προσπάθειες ώστε το προϊόν του δανείου να διοχετευθεί στο πραγματικό τομέα της οικονομίας, ιδίως μέσω της επιχειρηματικής και στεγαστικής πίστης.⁴⁵

⁴³<http://st-solarcell.com/wp-content/uploads/2013/03/%CE%95%CE%A6%CE%9A-11-10-2010.pdf>

⁴⁴<http://st-solarcell.com/wp-content/uploads/2013/03/%CE%95%CE%A6%CE%9A-11-10-2010.pdf>

⁴⁵https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwj1jLK9lpPeAhVGmJAKHf6tBmEQFjAAegQIBRAC&url=http%3A%2F%2Fwww.et.gr%2Fdocs-nph%2Fsearch%2FpdfViewerForm.html%3Fargs%3D5C7QrtC22wFHp_31M9ESQXdtvSoClrL8loK_A0HCwp3B5MXD0LzQTLf7MGgcO23N88knBzLCmTXKaO6fpVZ6Lx3UnKl3nP8NxdnJ5r9cmWyJWeIdvWS_18kAEhATUkJb0x1LIdQ163nV9K--td6SIuWSJSbv0WoSUzFxDwJs2R2-5-syicLubyDWj5EFYK12i&usq=AOvVaw0iwbqfBJulav-BLE0XE3zj

2.6.5 ΑΠΟΦΑΣΗ 59181/Β 2585/24-10-2010 (ΦΕΚ 2015/Β/27-12-2010)

Με την απόφαση αυτή πραγματοποιήθηκε η τρίτη παράταση του προγράμματος ενίσχυσης ρευστότητας, με νέα ημερομηνία που ορίστηκε στις 30/6/2011.⁴⁶

2.6.6 ΑΠΟΦΑΣΗ 665/Β 2630/10-01-2011 (ΦΕΚ 5/Β/10-01-2011)

Με την απόφαση αυτή πραγματοποιήθηκε η ανακατανομή των κονδυλίων στο πλαίσιο εφαρμογής του Ν. 3723/2008, οι διατάξεις του όπου αναλύθηκαν ανωτέρω.

2.6.7 ΑΠΟΦΑΣΗ 292/01-07-2011 (ΦΕΚ 1588/Β/2011)

Με την απόφαση αυτή διενεργήθηκε η τέταρτη παράταση του προγράμματος της ενίσχυσης ρευστότητας, η οποία αποφασίστηκε για μέχρι 31/12/11.

⁴⁶<http://www.escoregistry.gr/YA.pdf>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

3.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΣΕ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Η διαδικασία για την χορήγηση της εγγύησης του ελληνικού δημοσίου για δανεισμό Δημόσιων Οργανισμών γίνεται με βάση τις διατάξεις του Ν. 2322/95 ως εξής:⁴⁷

1. Ο φορέας (μη ΔΕΚΟ) ο οποίος επιθυμεί να δανειοδοτηθεί με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου υποβάλλει αίτημα προς την 25η Διεύθυνση με σκοπό την έγκριση της χορήγησης δανείου προς αυτόν (παρ. 5 άρθρου 6 του Ν. 2322/95).
2. Το αίτημα αποστέλλεται από τη Διεύθυνση στην κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕΜΚΕ) προκειμένου να ελεγχθεί η συμβατότητα της κρατικής εγγύησης.
3. Εξετάζεται από την 25η Διεύθυνση ο σκοπός του δανείου το οποίο πρόκειται να χορηγηθεί, η οικονομική κατάσταση του νομικού προσώπου το οποίο ζητά την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου, οι πηγές εξυπηρέτησης του δανείου από τον δανειολήπτη καθώς επίσης και οι τυχούσες διασφαλίσεις οι οποίες παρέχονται στο δανειστή και στο δημόσιο που εγγυάται.
4. Με βάση τα παραπάνω, η Διεύθυνση 25 του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, εισηγείται στην οκταμελή Υποεπιτροπή Εγγυήσεων για τον αιτούμενο δανεισμό (άρθρο 6 του Ν. 2322/95). Η εν λόγω επιτροπή αποτελείται από:

⁴⁷<https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=646A57EEDDF4F000.1D031AEA53&version=1995/07/12>

- τον Γενικό Γραμματέα Δημοσιονομικής Πολιτικής
- τον Γενικό Διευθυντή Θησαυροφυλακίου και Προϋπολογισμού
- τον Διευθυντή της Διεύθυνσης 25 του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
- τον Διευθυντή της Διεύθυνσης 23 του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
- τον Τμηματάρχη της Διεύθυνσης Πιστωτικών και Δημοσιονομικών Υποθέσεων του Υπ. Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας
- τον Διευθυντή του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ)
- τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Χρηματοοικονομικών Δραστηριοτήτων της Τράπεζας της Ελλάδος
- Ειδικό Εμπειρογνώμονα

5. Η Υποεπιτροπή Εγγυήσεων, λαμβάνοντας υπόψη την εισήγηση της 25ης Διεύθυνσης και εφόσον συμφωνεί για το δανεισμό, εισηγείται την έγκρισή του από την τριμελή Διυπουργική Επιτροπή Εγγυήσεων (παρ. 4 άρθρου 6 του Ν. 2322/95 και άρθρο 5 του Ν. 2322/95). Σε περίπτωση κατά την οποία ο δανεισμός εγκριθεί ομόφωνα από την Διυπουργική Επιτροπή Εγγυήσεων, εκδίδεται σχετική Απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής για την κατ' αρχήν έγκριση δανεισμού του φορέα με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου (παρ 2 του άρθρου 1 αρ 2015353/2267/12-6-97 Απόφαση Υπ. Οικονομικών και παρ 2 άρθρου 5 Ν. 2322/95) .

6. Ο φορέας ο οποίος διαδραματίζει και τον ρόλο του αιτούντα, προκηρύσσει διαγωνισμό ενώ παράλληλα προσκαλεί τουλάχιστον δέκα τράπεζες για την υποβολή προσφορών δανειοδότησης (Αποφάσεις Υπουργού Οικονομικών με αριθμ. 2015353/2267/12-6-97 και την τροποποιητική αυτής Απόφαση με αριθμ. 80713/0025/8-11-99).

Παρ' αυτά, με απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής του άρθρου 6 του Ν. 2322/95 μπορεί ο φορέας για το συγκεκριμένο δάνειο να εξαιρεθεί της διαδικασίας Διαγωνισμού. Επίσης, εξαίρεση στη διαδικασία Διαγωνισμού

γίνεται και για τα δάνεια που χορηγούνται από τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΕΤΕπ., Ε.Κ.Α.Χ., ΤΚΑΣΕ κλπ) (άρθρο 1 παρ. 4 της αριθμ. 2015353/2267/12-6-97 Απόφαση Υπ. Οικονομικών όπως τροποποιήθηκε με την αιθμ. οικ. 80713/0025/8-11-99 Απόφαση Υπ. Οικονομικών) .

7. Ο φορέας που θέλει να δανειοδοτηθεί με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου υποβάλλει – εκ νέου – αίτημα στην 25η Διεύθυνση για την παροχή της κρατικής εγγύησης προς την τράπεζα της οποίας η προσφορά είναι η οικονομικότερη, η οποία έχει εγκριθεί και από το Δ.Σ. του (άρθρο 5 Αποφάσεων Υπουργού Οικονομικών υπ’ αριθμόν 2015353/2267/12-6-97 και τροποποιητική αυτής Απόφαση με αριθμό 80713/0025/8-11-99).
8. Αφού εξεταστεί το εν λόγω αίτημα, η 25η Διεύθυνση εισηγείται στην οκταμελή Υποεπιτροπή Εγγυήσεων (άρθρο 6 του Ν. 2322/95) για την παροχή της εγγύησης του ελληνικού δημοσίου προς την τράπεζα που επελέγη.
9. Η Υποεπιτροπή Εγγυήσεων, λαμβάνοντας υπόψη την εισήγηση της 25ης Διεύθυνσης και εφόσον συμφωνεί για την παροχή της εγγύησης του Δημοσίου, εισηγείται θετικά προς την τριμελή Διυπουργική Επιτροπή Εγγυήσεων (παρ. 4δ άρθρου 6 του Ν. 2322/95 και άρθρο 5 του Ν. 2322/95).
10. Στην περίπτωση που ο δανεισμός εγκριθεί ομόφωνα από την Διυπουργική Επιτροπή Εγγυήσεων, εκδίδεται σχετική Απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής που παρέχει τη σύμφωνη γνώμη της στον Υπουργό Οικονομικών για την παροχή της εγγύησης του ελληνικού δημοσίου στο τραπεζικό ίδρυμα το οποίο έχει επιλεγεί (παρ. 2α άρθρου 5 Ν. 2322/95).
11. Με τη φροντίδα της 25ης Διεύθυνσης εκδίδεται η Απόφαση Υπουργού Οικονομικών για την παροχή της εγγύησης το ελληνικό δημόσιο προς το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που επελέγη για το δανεισμό του ενδιαφερόμενου

φορέα (παρ. 1 άρθρου 1 Ν. 2322/95). Η εν λόγω απόφαση δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (άρθρο 12 Ν. 2322/95).⁴⁸

3.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΣΕ Δ.Ε.Κ.Ο.

Η διαδικασία για την χορήγηση της εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου για δανεισμό Δημόσιων Οργανισμών γίνεται με βάση το Ν. 3429/2005 – Κεφάλαιο Α΄ ως εξής:⁴⁹

1. Η ΔΕΚΟ η οποία επιθυμεί να δανειοδοτηθεί με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου υποβάλλει αίτημα προς την Διεύθυνση 25 (Δ25) για την έγκριση του δανεισμού της.
2. Η Διεύθυνση 25 διαβιβάζει το αίτημα προς τη:
 - α) Διεύθυνση ΔΕΚΟ (ελέγχει ότι το αιτούμενο ποσό ,δεν υπερβαίνει το ποσό που έχει εγκριθεί η Δ/νση Δ.Ε.Κ.Ο., ενώ προβαίνει και σε έλεγχο σκοπιμότητας ως προς τη λήψη του δανείου)
 - β) Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (Ο.Δ.Δ.Η.Χ.), ο οποίος γνωμοδοτεί για το είδος δανεισμού και για το εάν η χρονική συγκυρία είναι κατάλληλη για τη λήψη του δανείου.
3. Έκαστος των ανωτέρω φορέων συντάσσει, εντός 5 ημερών, εισήγηση την οποία υποβάλλει σε 6-μελή Επιτροπή αποτελούμενη από:
 - τον Γενικό Γραμματέα Δημοσιονομικής Πολιτικής
 - τον Γενικό Διευθυντή Θησαυροφυλακίου και Προϋπολογισμού

⁴⁸ <https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=646A57EEDDF4F000.1D031AEA53&version=1995/07/12>

⁴⁹ http://www.dsnet.gr/Epikairothta/Nomothesia/n3429_05.htm

- την Διεύθυνση ΔΕΚΟ
 - τον εκπρόσωπο της Διεύθυνσης²⁵ του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
 - τον εκπρόσωπο της Διεύθυνσης ΔΕΚΟ
 - τον εκπρόσωπο της Τράπεζας της Ελλάδος
4. Η εξαμελής επιτροπή αξιολογεί τις εισηγήσεις και αποφασίζει για την έγκριση ή μη του αιτήματος (είδος δανεισμού, όρους και έκταση χορήγησης εγγύησης Ε.Δ.) . Σε περίπτωση που εφαρμοσθεί η διαδικασία Διαγωνισμού (εδάφιο Α άρθρου 3 της αριθμ. 16736/ΕΓΔΕΚΟ2579/30-3-2009, ΦΕΚ 588/Β'/31-3-09), η 6-μελής Επιτροπή ορίζει και τους εκπροσώπους της 25ης Διεύθυνσης και του Ο.Δ.Δ.Η.Χ. που θα συμμετάσχουν στην τριμελή Επιτροπή για την Αποσφράγιση και Αξιολόγηση τραπεζικών προσφορών.
5. Η Δ.Ε.Κ.Ο. αναθέτει στον Ο.Δ.Δ.Η.Χ. να αναλάβει, ως εντολοδόχος της και για λογαριασμό της τη διαδικασία επιλογής μίας ή περισσότερων τραπεζών (εδάφιο Β άρθρου 3 της Υ.Α. με αριθμ. 16736/ΕΓΔΕΚΟ2579/30-3-2009, ΦΕΚ 588/Β'/31-3-09).
6. Εναλλακτικά της περίπτωσης 5, η ΔΕΚΟ αιτούσα, προσκαλεί τουλάχιστον δέκα πιστωτικά ιδρύματα για την υποβολή προσφορών δανειοδότησης (Διαγωνισμός) (εδάφιο Α άρθρου 3 της Υ.Α. με αριθμ. 16736/ΕΓΔΕΚΟ2579/30-3-2009, ΦΕΚ 588/Β'/31-3-09).
7. Στην περίπτωση 5 ο Ο.Δ.Δ.Η.Χ. υποβάλλει στη Δ.Ε.Κ.Ο. ολοκληρωμένη πρόταση για τη σύναψη του δανείου. Στην περίπτωση βυστήνεται η Επιτροπή Αποσφράγισης και Αξιολόγησης των Τραπεζικών Προσφορών, στην οποία συμμετέχουν:
- α) 1 εκπρόσωπος της Δ25,
 - β) 1 εκπρόσωπος του Ο.Δ.Δ.Η.Χ. και

γ) 1 εκπρόσωπος του Δ.Σ. του φορέα που θα δανειοδοτηθεί.

Η επιτροπή επιλέγει την οικονομικότερη τραπεζική προσφορά δανεισμού και υποβάλει τη γνώμη της στην αιτούσα ΔΕΚΟ .

8. Το Δ.Σ. της επιχείρησης υποβάλλει την αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής Αξιολόγησης και όλα τα σχετικά στοιχεία στην Δ25. Η Δ25 εισηγείται στην Διυπουργική Επιτροπή Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών (Δ.Ε.Δ.Ε.Κ.Ο.) (άρθρο 10 του Ν. 3429/2005).
9. Η Δ.Ε.Δ.Ε.Κ.Ο. εγκρίνει την έκδοση απόφασης για την παροχή ή μη της εγγύησης του Ε.Δ. προς την τράπεζα που έχει επιλεγεί, εξουσιοδοτώντας τον Υπουργό Οικονομικών για την έκδοση της απόφασης εγγύησης.
10. Με τη φροντίδα της 25ης Δ/σης, εκδίδεται η Απόφαση Υπουργού Οικονομικών για την παροχή της εγγύησης του Ε.Δ. προς την τράπεζα που επελέγη για το δανεισμό του ενδιαφερόμενου φορέα (παρ. 1 άρθρου 1 Ν. 2322/95). Η Απόφαση αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (άρθρο 12 Ν. 2322/95).⁵⁰

⁵⁰http://www.dsnet.gr/Epikairothta/Nomothesia/n3429_05.htm

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

4.1 ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Κατά την έναρξη της σύγχρονης οικονομικής κρίσης στην χώρα μας, η οποία χρονικά τοποθετείται κατά το έτος 2008, θεσπίστηκαν οι διατάξεις του Ν.3723/2008, βάσει των οποίων ρυθμίζονταν τα επιμέρους ζητήματα αναφορικά με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου προς τις ελληνικές τράπεζες, με ανώτατο ποσό των εν λόγω εγγυήσεων να είναι τα 85 δισεκατομμύρια ευρώ, για έκαστο δάνειο ή ομόλογο. Παράλληλα, η χρονική διάρκεια της εν λόγω εγγύησης δεν ήταν δυνατό να υπερβαίνει τα τρία έτη, ενώ ως ελάχιστο χρονικό διάστημα ορίζονται οι τρεις μήνες. Αυτό σήμαινε ότι επί παραδείγματι, ένα ελληνικό πιστωτικό ίδρυμα θα ήταν δυνατό να λάβει ένα δάνειο ή να προχωρήσει στην έκδοση ενός ομολόγου αξίας 5 δισεκατομμυρίων ευρώ με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου για συνολικά δύο χρόνια. Κατόπιν της παρέλευσης της εν λόγω διετίας, το Ελληνικό Δημόσιο είχε την ευχέρεια της ανανέωσης της εν λόγω εγγύησης για ένα επιπλέον έτος, χωρίς να παρέρχεται μεταβολή στο αρχικό εγγυημένο ποσό, που στην προκειμένη περίπτωση είναι το ποσό των 5 δισεκατομμυρίων ευρώ.⁵¹

Εν έτει 2010 ψηφίστηκαν οι νομοθετικές διατάξεις του Ν. 3845/2010 στο πλαίσιο των οποίων αποφασίστηκε η παροχή εγγύησης από την πλευρά του Ελληνικού Δημοσίου προς την Τράπεζα της Ελλάδος, προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα χορήγησης δανείων προς τις ελληνικές συστημικές και τις λοιπές ελληνικές εμπορικές τράπεζες με απώτερο σκοπό την παροχή βοήθειας στην προσπάθειά τους να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα επί του επιπέδου της ρευστότητάς τους τα οποία αντιμετώπιζαν εκείνη

⁵¹<https://iskra.gr/%CF%84%CF%81%CE%AC%CF%80%CE%B5%CE%B6%CE%B5%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CF%8C%CF%83%CE%B9%CE%BF-%CF%87%CF%81%CE%AD%CE%BF%CF%82-%CE%BC%CF%8D%CE%B8%CE%BF%CE%B9-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%80/>

την περίοδο. Ωστόσο, οι εν λόγω χορηγούμενες εκ του Ελληνικού Δημοσίου εγγυήσεις δεν ήταν δυνατό να ξεπεράσουν το ποσό των 26 δισεκατομμυρίων ευρώ.⁵²

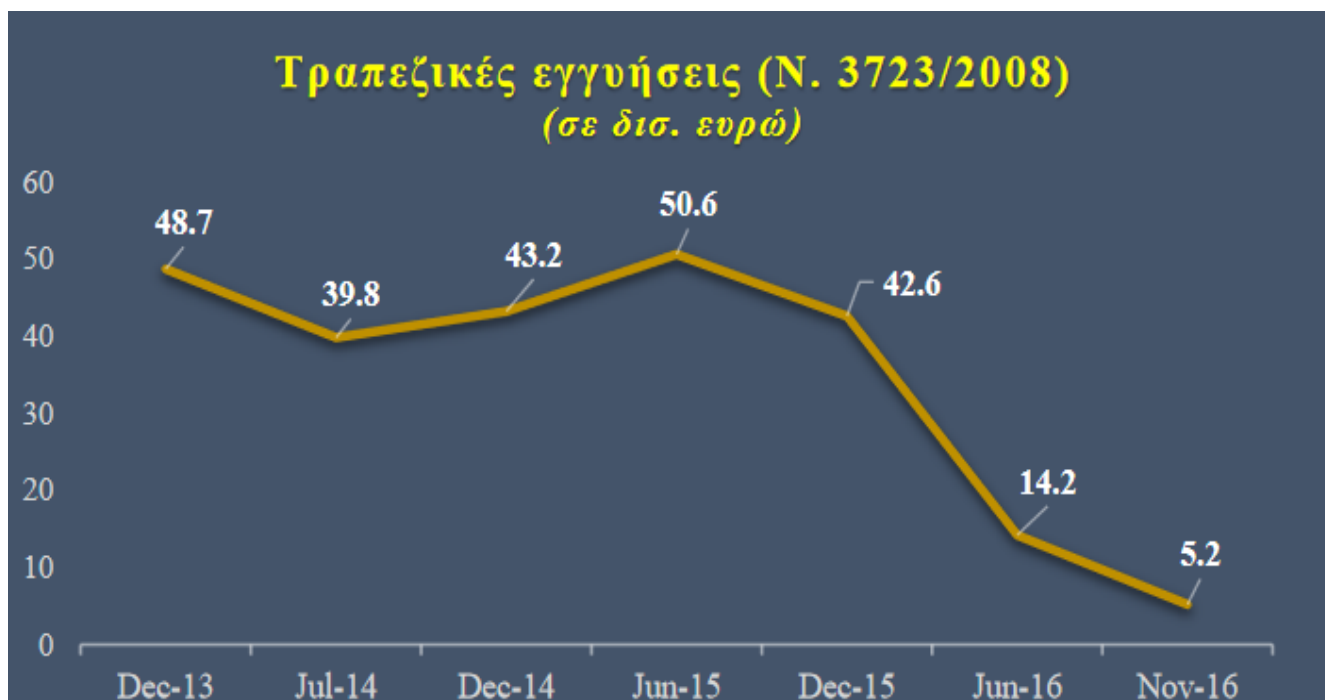
Αναφορικά με την επιβάρυνση του ελληνικού δημοσίου χρέους από τα ποσά των δοθισών εγγυήσεων προς τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα, έχει διαπιστωθεί ότι δεν υφίσταται ή εναλλακτικά, δεν είναι άξια προσοχής και περαιτέρω διερεύνησης. Το δημόσιο χρέος της Ελλάδας επομένως, δεν έχει επιβαρυνθεί τόσο από τις εγγυήσεις προς τα ελληνικά τραπεζικά ιδρύματα, όσο από τις ανακεφαλαιώσεις αυτών οι οποίες ακολούθησαν κατά τα επόμενα έτη.⁵³

Αρχικά, βάσει της τελευταίας δημοσιευμένης έκθεσης της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών αναφορικά με το έτος 2017, έχει διαπιστωθεί ότι σημειώνεται βελτίωσης στα επίπεδα ρευστότητας των ελληνικών τραπεζικών ιδρυμάτων γεγονός το οποίο επέφερε μείωση των τραπεζικών εγγυήσεων κατά το ποσό των 37,4 δισεκατομμυρίων ευρώ. Ήδη από το έτος 2016 η εν λόγω μείωση άγγιξε το ποσό των 5,7 δισεκατομμυρίων ευρώ ενώ ένα έτος πριν η μείωση έφτασε στα 42,6 δισεκατομμύρια ευρώ. Μάλιστα, η εν λόγω μείωση η οποία σημειώθηκε κατά το έτος 2015, άγγιξε στο εντυπωσιακό ποσοστό του 88% εν συγκρίσει με τα αμέσως προηγούμενα έτη. Αναφορικά με τα επίπεδα εγγυήσεων του Ελληνικού Δημοσίου προς τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα, επί της ίδια έκθεσης αναφέρεται ότι έχουν μειωθεί κατά 3,1 δισεκατομμύρια ευρώ. Πρόκειται για μία μείωση η οποία αγγίζει την τάξη του 7% εν συγκρίσει με τα παλαιότερα έτη (<https://www.naftemporiki.gr/cmsutils/downloadpdf.aspx?id=1201140>).

Επί του κατωτέρω πίνακα διαφαίνεται η πορεία των τραπεζικών εγγυήσεων για το χρονικό διάστημα 2013-2016:

⁵²<https://iskra.gr/%CF%84%CF%81%CE%AC%CF%80%CE%B5%CE%B6%CE%B5%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CF%8C%CF%83%CE%B9%CE%BF-%CF%87%CF%81%CE%AD%CE%BF%CF%82-%CE%BC%CF%8D%CE%B8%CE%BF%CE%B9-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%80/>

⁵³<https://iskra.gr/%CF%84%CF%81%CE%AC%CF%80%CE%B5%CE%B6%CE%B5%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CF%8C%CF%83%CE%B9%CE%BF-%CF%87%CF%81%CE%AD%CE%BF%CF%82-%CE%BC%CF%8D%CE%B8%CE%BF%CE%B9-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%80/>

Πίνακας 6. Πορεία Τραπεζικών Εγγυήσεων 2013-2016 (Πηγή: <https://www.naftemporiki.gr/cmsutils/downloadpdf.aspx?id=1201140>)

4.2 ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΔΕΣΜΗ ΜΕΤΡΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Κατά τις 19/11/2008, εγκρίθηκαν από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις της κοινοτικής συνθήκης, τα επιμέρους λαμβανόμενα για την περίπτωση της χώρας μας, μέτρα, τα οποία επρόκειτο να συμβάλλουν σε καθοριστικό βαθμό στην επαναφορά της σταθερότητας των αγορών προκειμένου να αντιμετωπιστεί επιτυχώς και με όσο το δυνατόν περισσότερο περιορισμένες δυσμενείς απόρροιας, η πρόσφατη χρηματοπιστωτική κρίση η οποία μαστίζει την παγκόσμια αγορά και ειδικότερα την ελληνική επιχειρηματική και χρηματοπιστωτική πραγματικότητα κατά την τελευταία δεκαετία. Τα εν λόγω λαμβανόμενα και εγκριθέντα μέτρα θα ήταν ικανά να προσφέρουν στο σύνολο των

επιλαχόντων ελληνικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, νέα κεφάλαια και νέους ρευστοποιήσιμους τίτλους έναντι της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.⁵⁴

Επιπροσθέτως, τα εν λόγω λαμβανόμενα και εγκριθέντα μέτρα περιλάμβαναν εγγυήσεις για τη σύναψη βραχυπρόθεσμων και μεσοπρόθεσμων δανείων υπό αυστηρούς όρους. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκρινε ότι τα εν λόγω μέτρα είναι επάξια των όσων ορίζονται στην ανακοίνωσή της περί ζητήματος κρατικών εγγυήσεων και έχουν ως απώτερο σκοπό την επιτυχή αντιμετώπιση της χρηματοπιστωτικής κρίσης και την όσο το δυνατόν μεγαλύτερη συρρίκνωση των αρνητικών συνεπειών που καθίσταται δυνατό να επιφέρει στο σύνολο των αγορών και των νοικοκυριών.⁵⁵

Πιο συγκεκριμένα, η προαναφερόμενη δέσμη μέτρων εξασφάλιζε⁵⁶:

- ισότιμη πρόσβαση σε ενισχύσεις
- περιορισμένο χρόνο
- περιορισμένη έκταση
- καταβολή προμήθειας βάσει των ήδη ισχυόντων επί της σύγχρονης αγοράς
- πρόβλεψη κατάλληλων μέτρων αναφορικά με το ζήτημα της ελαχιστοποίησης των δυνητικών στρεβλώσεων του ανταγωνισμού.

Ως εκ τούτου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκρινε ότι για να σταθεροποιηθεί και να μην κλονιστεί η ελληνική οικονομική πραγματικότητα, ένα κατάλληλο μέσο επίτευξη αυτού είναι το καθεστώς των ενισχύσεων καθώς, θεωρείται συμβατό με τις διατάξεις της δεύτερης περίπτωσης της τρίτης παραγράφου του άρθρου 87 της συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Οι εκάστοτε αρμόδιες ελληνικές αρχές, κατόπιν πραγματοποίησης μίας σειράς επαφών με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προχώρησαν στην κοινοποίηση των ανωτέρω

⁵⁴https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=2ahUKEwifyNHgmJPeAhXDECwKHWK-DI8QFjAAegQICRAC&url=http%3A%2F%2Feuropa.eu%2Frapid%2Fpress-release_IP-08-1742_el.pdf&usg=AOvVaw1gKpomMOG5PIIyfdXdifUZ

⁵⁵https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=2ahUKEwifyNHgmJPeAhXDECwKHWK-DI8QFjAAegQICRAC&url=http%3A%2F%2Feuropa.eu%2Frapid%2Fpress-release_IP-08-1742_el.pdf&usg=AOvVaw1gKpomMOG5PIIyfdXdifUZ

⁵⁶https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=2ahUKEwifyNHgmJPeAhXDECwKHWK-DI8QFjAAegQICRAC&url=http%3A%2F%2Feuropa.eu%2Frapid%2Fpress-release_IP-08-1742_el.pdf&usg=AOvVaw1gKpomMOG5PIIyfdXdifUZ

εγκριθέντων μέτρων, τα οποία, όπως προαναφέρθηκε θα διαδραμάτιζαν καθοριστικό ρόλο στην επαναφορά της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής σταθεροποίησης και ανάκαμψης.⁵⁷

Τα εν λόγω αναφερόμενα λαμβανόμενα μέτρα περιλάμβαναν τα κάτωθι:

- Ένα καθεστώς ανακεφαλαιοποίησης βάσει του οποίου παρέχονταν νέα κεφάλαια στις τράπεζες, με αντάλλαγμα προνομιούχες μετοχές, προκειμένου να επιτευχθεί ενίσχυση της κεφαλαιακής τους βάση για περιπτώσεις επερχόμενων ζημιών. Το ελληνικό δημόσιο επρόκειτο να προέβαινε στην αγοράτων προνομιούχων μετοχών, οι οποίες θεωρούνταν μη βασικό πρωτοβάθμιο κεφάλαιο και οι οποίες θα έφεραν απόδοση ίση με 10% .
- Ένα καθεστώς εγγυήσεων το οποίο καλύπτει, έναντι προμήθειας, τη σύναψη καινούργιωνδανειακών συμβάσεων οι οποίες θα έφεραν συνολική διάρκεια η οποία θα κυμαινόταν από τρεις μήνες έως και τρία χρόνια. Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφερθεί ότι τόσο τα δάνεια μειωμένης εξασφάλισης, όσο και οι διατραπεζικές καταθέσεις δεν συμπεριλαμβάνονταν στο εν λόγω καθεστώς. Ωστόσο, η εν λόγω προμήθεια ανταποκρίνονταν στις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.
- Ένα καθεστώς τίτλων του δημοσίου, βάσει του οποίου παρέχονταν έναντι προμήθειας κρατικά ομόλογα σε επιλέξιμες τράπεζες έτσι ώστε να ενισχυθεί η πρόσβασή τους σε ρευστότητα, ιδίως έναντι της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Τα εν λόγω ομόλογα παρέχονταν ως δάνειο στις τράπεζες έναντι εξασφαλίσεων στις οποίες είχε επιβληθεί ένας σημαντικός συντελεστής προσαρμογής και έναντι προμήθειας η οποία ήταν ίσου ποσού με το αντίστοιχο ποσό της εγγύησης.⁵⁸

⁵⁷https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=2ahUKEwifyNHgmJPeAhXDECwKHWK-DI8QFjAAegQICRAC&url=http%3A%2F%2Feuropa.eu%2Frapid%2Fpress-release_IP-08-1742_el.pdf&usg=AOvVaw1gKpomMOG5PIlyfDXdifUZ

⁵⁸https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=2ahUKEwifyNHgmJPeAhXDECwKHWK-DI8QFjAAegQICRAC&url=http%3A%2F%2Feuropa.eu%2Frapid%2Fpress-release_IP-08-1742_el.pdf&usg=AOvVaw1gKpomMOG5PIlyfDXdifUZ

Το εξαγόμενο εκ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής συμπέρασμα ήταν ότι το εν λόγω θεσπιζόμενο και εγκριθέν καθεστώς αποτελούσε κατάλληλο, αναλογικό και αναγκαίο μέσο με σκοπό την διατήρηση της εμπιστοσύνης στην φερεγγυότητα των ελληνικών τραπεζών και να δοθεί μία ανανεωμένη κατεύθυνση προς τον τομέα του τραπεζικού δανεισμού. Ομοίως, πανομοιότυπα συμπεράσματα εξήχθησαν και αναφορικά με το τρίτο εγκριθέν πακέτο μέτρων και μεταρρυθμίσεων, το οποίο παρείχε ρευστότητα ενώταυτοχρόνως προήγαγε την κεφαλαιακή απελευθέρωση, γεγονός το οποίο δεν είχε ξανασυμβεί στο παρελθόν. Η εν λόγω ρευστότητα θα χρησιμοποιούνταν για την χορήγηση στεγαστικών δανείων και δανείων προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις υπό ανταγωνιστικούς όρους.

Το σύνολο των τραπεζών οι οποίες φέρουν την νόμιμη άδεια λειτουργίας στην Ελλάδα είχαν πρόσβαση στο εν λόγω καθεστώς. Οι δικαιούχοι θα έπρεπε να καταβάλουν προμήθεια με βάση τους όρους της αγοράς ενώ τα επιμέρους ευνοϊκά μέτρα προορίζονταν μόνο για οικονομικά υγιείς οικονομικές οντότητες. Η παροχή εγγυήσεων, κεφαλαίων και κρατικών ομολόγων θα διενεργούταν με βάση συγκεκριμένα επιμέρους κριτήρια τα οποία θα άπτονταν της φερεγγυότητας και του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας.⁵⁹

Επιπροσθέτως, είχε παραλλήλως ληφθεί μία επιπρόσθετη σειρά μέτρων ασφαλείας προκειμένου να αποφευχθεί η κατάχρηση της κρατικής στήριξης. Στο πλαίσιο αυτών, περιλαμβάνονταν αναπτυξιακοί περιορισμοί με βάση συγκεκριμένα μεγέθη αναφοράς που ισχύουν για όλες τις συμμετέχουσες τράπεζες, καθώς και όρια όσον αφορά την αμοιβή των διοικητικών στελεχών τους για όσο διάστημα λάμβαναν στήριξη στο πλαίσιο ενός από τα μέτρα .

Τέλος, η Ελλάδα δεσμεύθηκε να κοινοποιήσει προγράμματα αναδιάρθρωσης ή εκκαθάρισης για τις επιχειρήσεις που είτε αποτύχουν στο πλαίσιο του καθεστώτος εγγυήσεων ή του καθεστώτος τίτλων είτε τύχουν στήριξης στο πλαίσιο του καθεστώτος ανακεφαλαιοποίησης.

⁵⁹https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=2ahUKEwifyNHgmJPeAhXDECwKHwK-Dl8QFjAAegQICRAC&url=http%3A%2F%2Feuropa.eu%2Frapid%2Fpress-release_IP-08-1742_el.pdf&usq=AOvVawIgKpomMOG5PIIyFDXdifUZ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΚΑΤΑΠΤΩΣΕΙΣ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ

5.1 ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Μία δόση ενός δανείου, καθίσταται ληξιπρόθεσμη όταν έλθει η στιγμή κατά την οποία θα πρέπει να εξοφληθεί από τον δανειολήπτη και δεν εξοφλείται. Μέσα στο περιθώριο τριών ημερολογιακών μηνών από την ημερομηνία λήξης της εν λόγω δόσης, ο εκάστοτε δανειοδότης θα πρέπει να ζητήσει από τον εγγυητή, που στην προκειμένη περίπτωση η οποία εξετάζεται είναι το ελληνικό δημόσιο, να καταβάλει τους τόκους υπερημερίας της εν λόγω δόσης. Μετά την έλευση του ανωτέρω αναφερόμενου τριμήνου, το ελληνικό δημόσιο, ως εγγυητής, παύει να καλύπτει τους τόκους υπερημερίας της δόσης αυτής (Τσούμας, 2006).

Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα είναι απαραίτητο να επιδιώκουν και να ασκούν πίεση για την εξόφληση από τους οφειλέτες των ληξιπρόθεσμων εγγυημένων δανείων, ακριβώς όπως κάνουν και για δάνεια τα οποία έχουν χορηγηθεί και χωρίς την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου. Με άλλα λόγια, δεν θα πρέπει να επαναπαύονται με την έννοια ότι θα στραφούν αμέσως προς το ελληνικό δημόσιο, το οποίο φέρει τον ρόλο του εγγυητή, για την είσπραξη των ληξιπρόθεσμων δόσεων του εκάστοτε δανείου (Τσούμας, 2006).

5.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΦΗΣ ΟΦΕΙΛΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΕΓΓΥΗΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Κατά την διαδικασία της βεβαίωσης και της διαγραφής των οφειλών των εγγυημένων από την πλευρά του ελληνικού δημοσίου δανείων, ακολουθούνται τα κάτωθι αναφερόμενα επιμέρους βήματα:⁶⁰

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να στείλουν, στην Διεύθυνση 25 του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Υπουργείο Οικονομικών), τον πλήρη φάκελο με τα απαραίτητα δικαιολογητικά της κάθε περίπτωσης δανειολήπτη, εις διπλούν.
2. Η διεύθυνση ύστερα, και μετά από τον έλεγχο των δικαιολογητικών, στέλνει τον χρηματικό κατάλογο καθώς και τις τριπλότυπες περιληπτικές καταστάσεις βεβαίωσης στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. η οποία , μέσα σε ένα μήνα βεβαιώνει το ποσό αυτό που καλύπτεται με την εγγύηση του ελληνικού δημοσίου, σε λογαριασμούς του δημοσίου και σε βάρος των οφειλετών αυτών που εμπεριέχονται στους χρηματικούς καταλόγους αυτούς και ξαναστέλνει το αντίγραφο περιληπτικής κατάστασης βεβαίωση πίσω στην διεύθυνση 25 .
3. Η Διεύθυνση 25 εκδίδει, εφόσον έχει παραλάβει το αντίγραφο περιληπτικής κατάστασης βεβαίωσης από την αρμόδια ΔΟΥ , εντολή πληρωμής και την αποστέλλει ηλεκτρονικά στην Τράπεζα της Ελλάδος για να εξοφληθεί η εκάστοτε βεβαιωμένη οφειλή.
4. Η αρμόδια Δ.Ο.Υ. θα πρέπει και αυτή με τη σειρά της , σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ), να διενεργήσει για να εισπραχτούν όλες οι οφειλές και οι απαιτήσεις καθώς και η υποκατάσταση των δικαιωμάτων του δημοσίου στις εμπράγματα και ενοχικές ασφάλειες.

Σε περίπτωση κατά την οποία ένας δανειολήπτης πηγαίνει στο εκάστοτε πιστωτικό ίδρυμα και εξοφλεί μια ληξιπρόθεσμη δόση, αλλά το ποσό αυτό έχει προβεί σε βεβαίωση από την Διεύθυνση 25 και την αρμόδια Δ.Ο.Υ., τότε θα πρέπει άμεσα να

⁶⁰<https://www.minfin.gr/documents/31331/5659601/%CE%A6%CE%95%CE%9A+16%CE%92+2006.pdf/9668d3e1-0008-47d9-83a1-810fa77314b4>

ενημερώσει την Διεύθυνση 25 προκειμένου εν συνεχεία να προχωρήσει σε Ατομικό Φύλλο Έκπτωσης (ΑΦΕΚ) με το οποίο ενημερώνεται και η αρμόδια Δ.Ο.Υ. και το οποίο αποδεικνύει ότι το ποσό αυτό, για το οποίο είχε βεβαιωθεί ο δανειολήπτης, κατεβλήθη από τον ίδιο, στην αρμόδια τράπεζα. Εν συνεχεία, διαγράφεται ή γίνεται συμψηφισμός του ποσού αυτού με άλλες υποχρεώσεις του δανειολήπτη προς το δημόσιο.⁶¹

5.3 ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΤΕΙΛΕΙ Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΡΟΣ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ (ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ 25) ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΝΕΙΟΛΗΠΤΗ

5.3.1. ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Για την χορήγηση δανείων για αποκατάσταση κατοικιών στις οποίες προκλήθηκε ζημιά από έκτακτα φυσικά φαινόμενα, όπως επί παραδείγματι σεισμούς, πυρκαγιές, πλημμύρες ή κατολισθήσεις, καθώς επίσης και σε δάνεια κοινωνικού χαρακτήρα, όπως επί παραδείγματι προς τσιγγάνους ή ομογενείς παλινοστούντες κ.λ.π., τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να αποστέλλουν στην Διεύθυνση 25 τα κάτωθι:

1. Το διαβιβαστικό της τράπεζας επί του οποίου πρέπει να αναφέρεται ο αριθμός πρωτοκόλλου και η ημερομηνία του εγγράφου, με το οποίο η τράπεζα ζήτησε για πρώτη φορά την κατάπτωση της εγγύηση του ελληνικού δημοσίου, καθώς και την αρμόδια Δ.Ο.Υ όπου έγινε η σχετική βεβαίωση.
2. Την αναλυτική κατάσταση οφειλών όπου θα πρέπει να αναγράφονται τα εξής στοιχεία:

⁶¹<https://www.minfin.gr/documents/31331/5659601/%CE%A6%CE%95%CE%9A+16%CE%92+2006.pdf/9668d3e1-0008-47d9-83a1-810fa77314b4>

- Η τράπεζα καθώς και το υποκατάστημα της τράπεζας
- Η Κοινή Υπουργική Απόφαση με βάση της οποίας δόθηκε το δάνειο
- Το όνομα, το επώνυμο και το πατρώνυμο του δανειολήπτη
- Ο αριθμός δελτίου ταυτότητας (ΑΔΤ)
- Ο αριθμός φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ)
- Η αρμόδια Δ.Ο.Υ
- Η διεύθυνση κατοικίας
- Ο αριθμός σύμβασης του δανείου
- Οι ημερομηνίες σύμβασης
- Ο αριθμός λογαριασμού
- Το ποσό και ο αριθμός δόσεων
- Το ισχύον συμβατικό και υπερημεριακό επιτόκιο
- Το ποσό του εναπομείναντος κεφαλαίου
- Ο αριθμός της ληξιπρόθεσμης δόσης και η ημερομηνία λήξεως αυτής
- Το κεφάλαιο της δόσης
- Οι συμβατικοί τόκοι

- Οι τόκοι υπερημερίας
 - Η προμήθεια που δικαιούται η τράπεζα
 - Η προμήθεια και οι τόκοι που δικαιούται το ελληνικό δημόσιο
 - Τα τυχόντα έξοδα στην περίπτωση που αυτά προβλέπονται από την εκάστοτε ΚΥΑ
 - Το απαιτητό ποσό
 - Το είδος της ασφάλειας
 - Το ποσό της ασφάλειας
3. Τα αντίγραφα ασφαλειών των δανειοληπτών, όπως είναι επί παραδείγματι οι υποθήκες, έτσι ώστε να επέλθουν τα δικαιώματα της τράπεζας στο ελληνικό δημόσιο.
4. Τα πλήρη στοιχεία, εφόσον υπάρχουν, άλλων εγγυητών και συνοφειλετών με τα ποσοστά ευθύνης τους, με τα οποία εκείνοι συμμετείχαν κατά την σύναψη της σύμβασης του δανείου.

5.3.2. ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΔΑΝΕΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ

Όσων αφορά τις καταπτώσεις των δανείων των αγροτικών δανείων θα πρέπει να ακολουθείται η παραπάνω διαδικασία όπως ακριβώς στην περίπτωση των φυσικών προσώπων και των δανείων κοινωνικού χαρακτήρα.

5.3.3. ΔΑΝΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Για τα δάνεια που χορηγούν τα πιστωτικά ιδρύματα σε δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς και τα οποία έχουν καταπέσει, θα πρέπει όταν έρθει η στιγμή για να ενεργήσει ο εγγυητής, που στην προκειμένη περίπτωση την οποία εξετάζουμε είναι το ελληνικό δημόσιο, και για την εξόφληση των απαιτήσεων της τράπεζας και δικών του υποχρεώσεων απέναντι σ' αυτήν, θα πρέπει να αποστέλλονται στην Διεύθυνση 25 την αναλυτική κατάσταση οφειλών όπου θα πρέπει να αναγράφονται τα εξής στοιχεία:

1. Έγγραφο απαίτηση της τράπεζας
2. Έγγραφο απαίτηση της αδυναμίας του δανειολήπτη
3. Αναλυτική κατάσταση των οφειλών στην οποία θα πρέπει να αναγράφονται τα εξής στοιχεία:
 - Ανεξόφλητο υπόλοιπο κεφαλαίου
 - Καταβληθείσες, εφόσον υπάρχουν, πληρωμές χρεολυσίων, τόκων ή άλλων ποσών από τον οφειλέτη
 - Χρεολύσιο
 - Η περίοδος εκτοκισμού όπως αυτή καθορίζεται από την αντίστοιχη δανειακή σύμβαση
 - Το εκάστοτε επιτόκιο δανεισμού με βάση την δανειακή σύμβαση
 - Οι συμβατικοί τόκοι
 - Οι υπερήμεροι τόκοι
 - Προμήθειες και άλλα έξοδα, εφόσον υπάρχουν, τα οποία δικαιούται η τράπεζα, όπως καθορίζει η δανειακή σύμβαση
 - Η απόδοση του παρακρατηθέντος φόρου από τους τόκους ομολογιακών δανείων

- Το ποσό το οποίο γεννάται με την καθυστέρηση καταβολής της οφειλής, και υπολογίζεται ως το ήμισυ του συμβατικού από τον υπερημερίας τόκου.

5.4 ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΚΑΤΑΠΤΩΣΕΩΝ

Επί του κατωτέρου αναφερόμενου πίνακα παρουσιάζεται η διαχρονική εξέλιξη των ποσών των καταπτώσεων των εγγυήσεων του ελληνικού δημοσίου τομέα για το χρονικό διάστημα 2000-2016, καθώς επίσης και το αντίστοιχο ποσοστό των εν λόγω ποσών στο ΑΕΠ του εκάστοτε έτους το οποίο αφορούν⁶²⁶³:

		ΚΑΤΑΠΤΩΣΕΙΣ	ΑΕΠ
ΕΤΟΣ	ΠΟΣΑ	ΚΑΤΑΠΤΩΣΕΙΣ ΩΣ ΠΟΣΟΣΤΟ % ΑΕΠ	ΠΟΣΟ (δισ ευρώ)

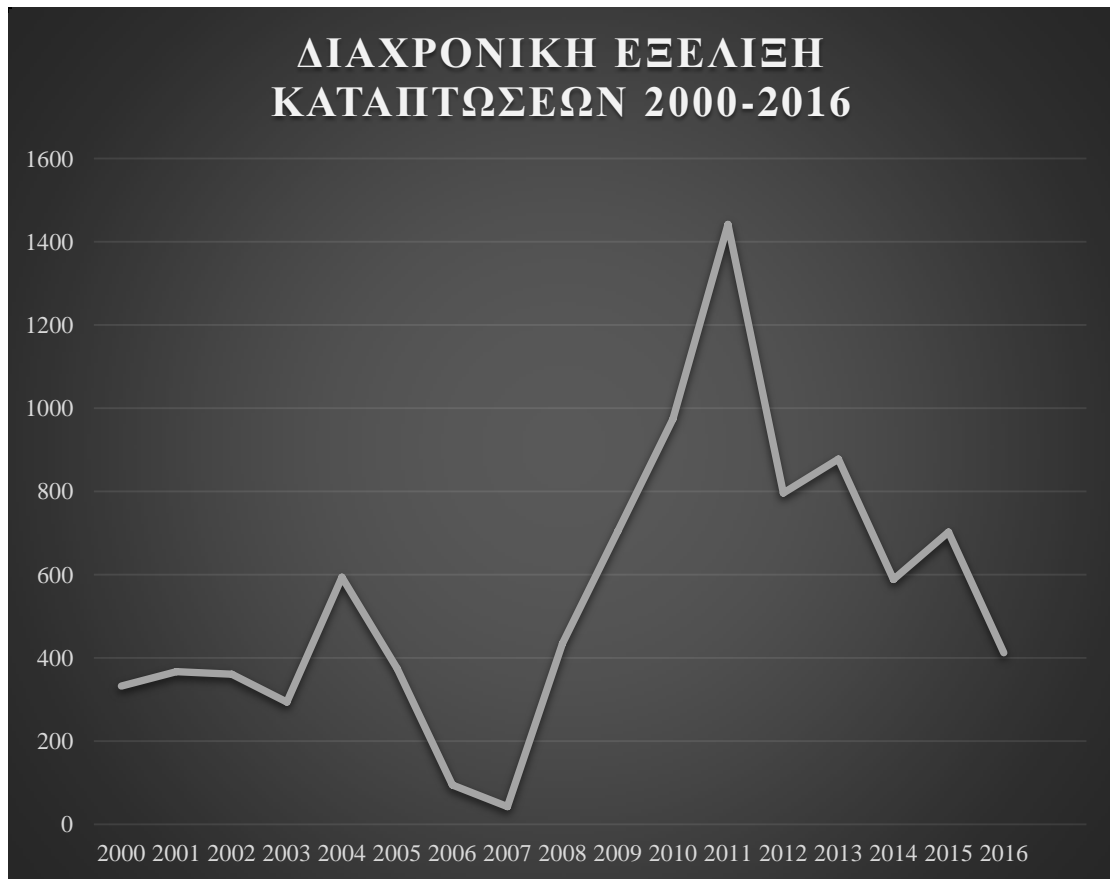
⁶²https://www.minfin.gr/documents/20182/515811/%CE%95%CE%99%CE%A3%CE%97%CE%93%CE%97%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%97+%CE%95%CE%9A%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%97+2017.pdf/c2fd204d-600c-41ac-8a23-1a72a619256c?fbclid=IwAR06qtmhXu3ojN1rIUfKwaYQXAXJGLFpjfQ4gnkZuxouJ97_EIxBnW1cX24

⁶³https://www.minfin.gr/documents/20182/447702/%CE%94%CE%B5%CE%BB%CF%84%CE%AF%CE%BF+%CE%9D%CE%BF_88.pdf/63bc3a7b-de5d-45aa-b067-be066d26a1bf?fbclid=IwAR2NY4uQsSN2eXfpj9PtTqIVfGkE0TAtv3deGj98HnwKow4471R2rTPkSwg

2000	332,3	0,2%	141.247
2001	366,7	0,2%	152.194
2002	360,5	0,2%	163.461
2003	293,6	0,2%	178.905
2004	593,9	0,3%	193.716
2005	373,9	0,2%	199.242
2006	94,6	0,1%	217.862
2007	42,3	0,02%	232.695
2008	434,1	0,18%	241.990
2009	704,8	0,30%	237.534
2010	974,2	0,43%	226.031
2011	1.442,0	0,70%	207.029
2012	796,0	0,42%	191.204
2013	877,5	0,49%	180.654
2014	588,2	0,33%	178.656
2015	702,1	0,40%	176.312
2016	412,3	0,24%	174.199

Πίνακας 7. Καταπτώσεις Δημοσίου 2000-2016 (Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών-Ιδία Επεξεργασία).

Για λόγους πληρέστερης κατανόησης παρατίθεται η κατωτέρω διαγραμματική απεικόνιση επί της οποίας διαφαίνεται η εξελισσόμενη πορεία των καταπτώσεων εγγυήσεων του ελληνικού δημοσίου για το χρονικό διάστημα 2000-2016:

Διάγραμμα 5. Διαχρονική Εξέλιξη Καταπτώσεων 2000-2016 (Ιδία Επεξεργασία).

Διαφαίνεται πως κατά το διάστημα 2000-2007 το επίπεδο των καταπτώσεων είναι χαμηλό, με μοναδική επί του εν λόγω χρονικού διαστήματος εξαίρεση, το έτος 2004, όπου παρουσιάζεται μία έντονη και απότομη αύξηση αυτών, η οποία ωστόσο δεν διαρκεί πολύ. Σταδιακή αύξηση του επιπέδου των καταπτώσεων σημειώθηκε και κατά την διάρκεια του χρονικού διαστήματος 2007-2011, όπου κατά το έτος 2011 παρατηρείται το υψηλότερο επίπεδο καταπτώσεων εγγυήσεων του ελληνικού δημοσίου κατά το μελετώμενο χρονικό διάστημα 2000-2016. Από το έτος 2012-2016, παρατηρείται μείωση του επιπέδου των καταπτώσεων, η οποία ωστόσο δεν διενεργείται με ομαλότητα και σταθερό ρυθμό αλλά υπό την παρουσία διακυμάνσεων και αυξομειώσεων, επί των οποίων ωστόσο διατηρείται η εν λόγω καθοδική πορεία.

5.5 ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ Δ.Ο.Υ.

Επί του κατωτέρου αναφερόμενου πίνακα παρουσιάζεται η διαχρονική εξέλιξη των ποσών των εσόδων που προέρχονται από προμήθειες εγγυήσεων του ελληνικού δημοσίου τομέα για το χρονικό διάστημα 2000-2016, καθώς επίσης και από εισπράξεις των Δ.Ο.Υ.⁶⁴:

ΈΤΟΣ	ΠΟΣΑ (σε εκατ. ευρώ)
2000	35,3
2001	45,8
2002	47,3
2003	66,4
2004	57,9
2005	51,2
2006	49,2
2007	57,3
2008	68,4
2009	70,7
2010	78,5

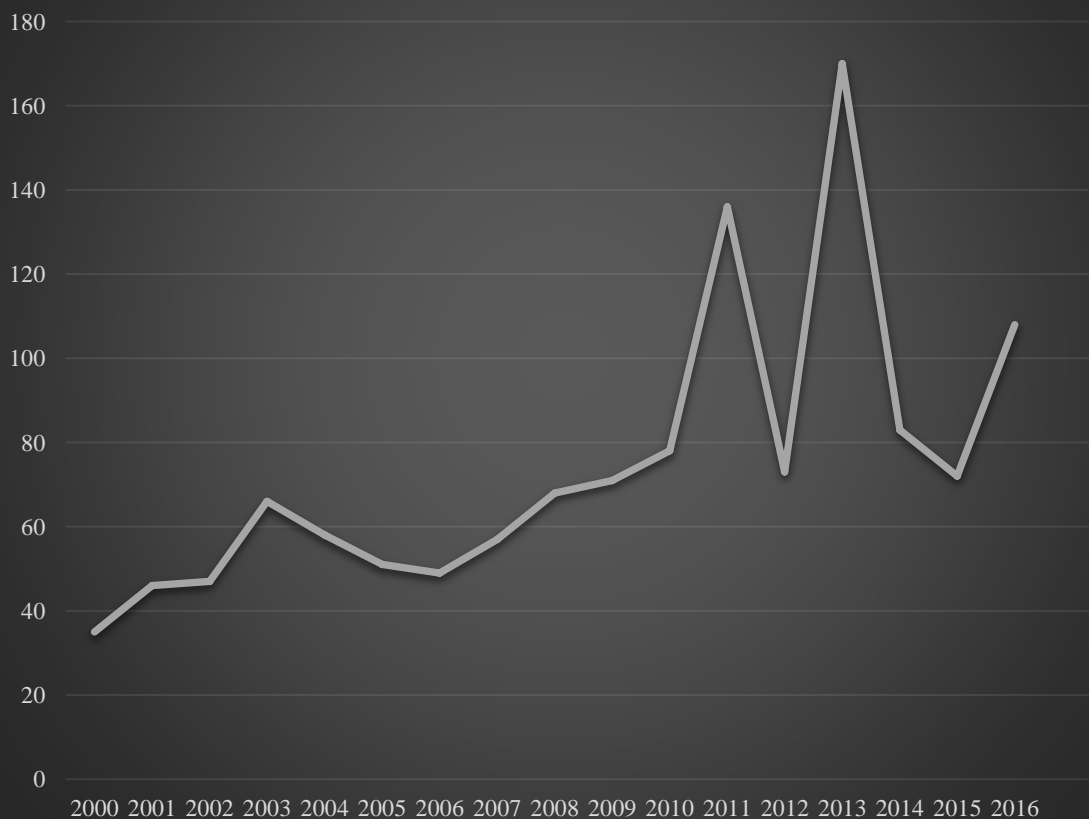
⁶⁴https://www.minfin.gr/documents/20182/515811/%CE%95%CE%99%CE%A3%CE%97%CE%93%CE%97%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%97+%CE%95%CE%9A%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%97+2017.pdf/c2fd204d-600c-41ac-8a23-1a72a619256c?fbclid=IwAR06qtmhxu3ojN1rUfKwaYQXAXJGLFpjfQ4gnkZuxouJ97_EIxBnW1cX24

2011	135,8
2012	72,6
2013	170,0
2014	83,0
2015	72,0
2016	108,4

Πίνακας 8. Έσοδα Προμηθειών και Εισπράξεις ΔΟΥ 2000-2016 (Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών - Ιδία Επεξεργασία).

Για λόγους πληρέστερης κατανόησης παρατίθεται η κάτωθι διαγραμματική απεικόνιση επί της οποίας διαφαίνεται η ανωτέρω εξελισσόμενη πορεία των εσόδων των προμηθειών του ελληνικού δημοσίου και των εισπράξεων των Δ.Ο.Υ. κατά το χρονικό διάστημα 2000-2016:

ΕΣΟΔΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΠΟ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ & ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ Δ.Ο.Υ. 2000-2016

Διάγραμμα 6. Διαχρονική Εξέλιξη Εσόδων Δημοσίου και Εισπράξεων Δ.Ο.Υ. 2000-2016 (Ίδια Επεξεργασία).

Εκ της ανωτέρω διαγραμματικής απεικόνισης διαφαίνεται ότι, υπό την παρουσία ελάχιστων ετών που αποτελούν και τις εξαιρέσεις, σημειώνεται αυξητική πορεία αυτών κατά την πάροδο του μελετώμενου χρονικού διαστήματος.

Πιο συγκεκριμένα, μέχρι και το έτος 2003 σημειώνεται μία μικρή αύξηση η οποία διακόπτεται κατά το έτος 2004, όπου ακολουθεί μία διετία ελαφράς καθοδικής πορείας των δημοσίων εσόδων. Η εν λόγω καθοδική πορεία διακόπτεται κατά το αμέσως επόμενο έτος 2007, όπου μέχρι και το έτος 2013, σημειώνεται αυξητική πορεία, με μοναδική εξαίρεση μία απότομη μείωση του επιπέδου αυτών, κατά το έτος 2012. Κατά την διετία 2014-2015, το επίπεδο των δημοσίων εσόδων σημειώνει μία αρχικά έντονη και εν συνεχεία περισσότερο ομαλή καθοδική πορεία, η οποία ανακάμπεται κατά το έτος 2016.

5.6 ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΠΤΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΒΑΡΥΝΟΥΝ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΚΑΤΟΠΙΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ Δ.Ο.Υ.

Επί του κατωτέρου αναφερόμενου πίνακα παρουσιάζεται η διαχρονική εξέλιξη των ποσών των καταπτώσεων οι οποίες εν τέλει κρίνονται επιβαρυντικές για το ελληνικό δημόσιο για το χρονικό διάστημα 2000-2017, κατόπιν της αφαίρεσης από τα αντίστοιχα προκύπτοντα ποσά, των προμηθειών του δημοσίου και των εισπράξεων από τις Δ.Ο.Υ.⁶⁵:

ΕΤΟΣ	ΠΟΣΑ	ΚΑΤΑΠΤΩΣΕΙΣ ΩΣ ΠΟΣΟΣΤΟ % ΑΕΠ	ΠΟΣΟ (δισ ευρώ)
2000	297,0	0,21%	141.247
2001	320,9	0,21%	152.194
2002	313,2	0,19%	163.461
2003	227,2	0,13%	178.905
2004	536,0	0,28%	193.716
2005	322,7	0,16%	199.242

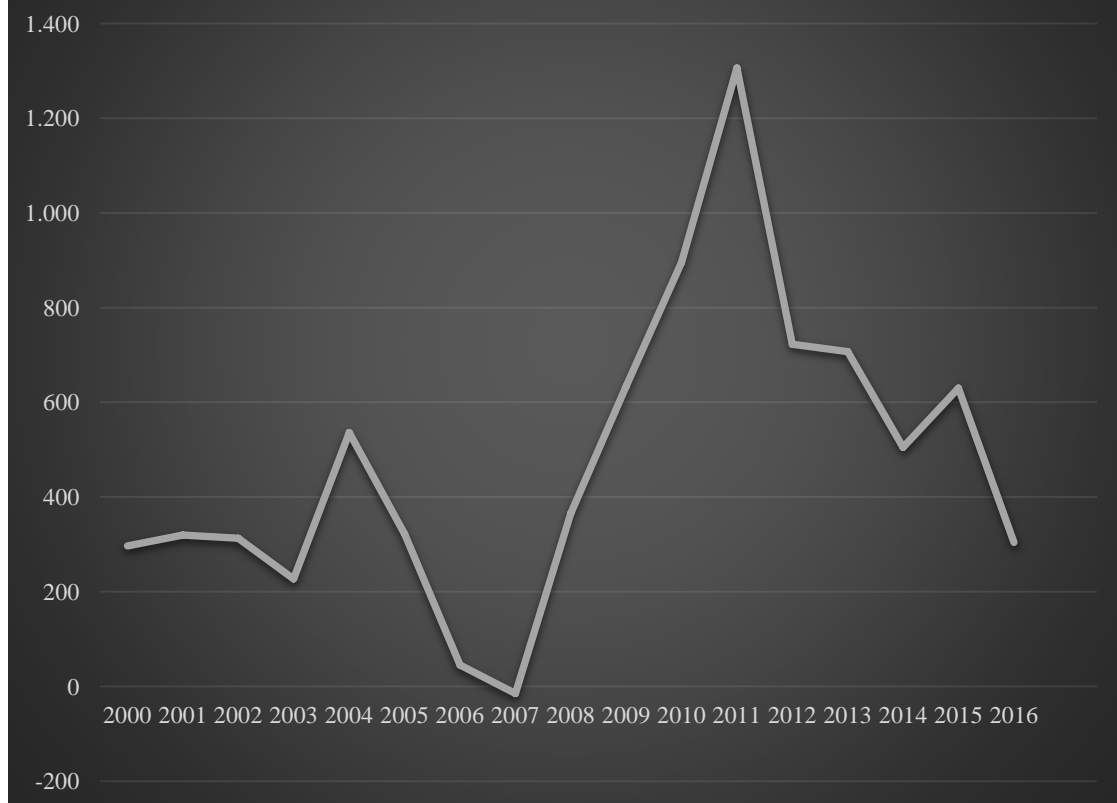
⁶⁵https://www.minfin.gr/documents/20182/447702/%CE%94%CE%B5%CE%BB%CF%84%CE%AF%CE%BF+%CE%9D%CE%BF_88.pdf/63bc3a7b-de5d-45aa-b067-be066d26a1bf?fbclid=IwAR2NY4uQsSN2eXfpj9PtTqIVfGkE0TAtv3deGj98HnwKow4471R2rTPkSwg

2006	45,4	0,02%	217.862
2007	-15,0	-0,01%	232.695
2008	365,7	0,15%	241.990
2009	634,1	0,27%	237.534
2010	895,7	0,40%	226.031
2011	1.306,2	0,63%	207.029
2012	723,4	0,38%	191.204
2013	707,5	0,39%	180.654
2014	505,2	0,28%	178.656
2015	630,1	0,36%	176.312
2016	303,9	0,17%	174.199

Πίνακας 9. Πραγματικά Ποσά Επιβάρυνσης Δημοσίου 2000-2016 (Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών - Ιδία Επεξεργασία).

Για λόγους πληρέστερης κατανόησης παρατίθεται η κάτωθι διαγραμματική απεικόνιση επί της οποίας διαφαίνεται η ανωτέρω εξελισσόμενη πορεία επιβαρυντικών καταπτώσεων εγγυήσεων, για την περίπτωση του ελληνικού δημοσίου, κατόπιν της αφαίρεσης των εσόδων που προέρχονται από προμήθειες καθώς επίσης και από τα ποσά των εισπράξεων των Δ.Ο.Υ., κατά το χρονικό διάστημα 2000-2016:

ΕΠΙΒΑΡΥΝΤΙΚΑ ΠΟΣΑ ΚΑΤΑΠΤΩΣΕΩΝ 2000-2016

Διάγραμμα 7. Διαχρονική Εξέλιξη Επιβαρυντικών Ποσών Καταπτώσεων 2000-2016 (Ίδια Επεξεργασία).

Επί της ανωτέρω διαγραμματικής απεικόνισης διαφαίνεται εξίσου έντονη διακύμανση των ποσών τα οποία επιβαρύνουν εξ' ολοκλήρου το δημόσιο και τα οποία προέρχονται από τις καταπτώσεις εγγυήσεων κατόπιν της αφαίρεσης των προαναφερόμενων ποσών τα οποία προέρχονται από έσοδα από προμήθειες και εισπράξεις των Δ.Ο.Υ.

Πιο συγκεκριμένα, κατά το χρονικό διάστημα 2000-2007 σημειώνεται μία σταθερά μειούμενη πορεία των εν λόγω επιβαρυντικών για το ελληνικό δημόσιο κονδυλίων, με μόνη εξαίρεση το έτος 2004 επί του οποίου σημειώνεται μία απότομη αύξηση αυτών, η οποία ωστόσο δεν διαρκεί περαιτέρω σε επόμενα έτη.

Σταδιακά αυξητική είναι η πορεία των εν λόγω επιβαρυντικών ποσών κατά το χρονικό διάστημα 2008-2011, ενώ το αμέσως επόμενο έτος (2012) σημειώνεται μία απότομη μείωση αυτού. Η εν λόγω πτωτική πορεία διαρκεί μέχρι και το έτος 2016, με

εξαίρεση το έτος 2015 επί του οποίου παρατηρείται μία προσωρινού τύπου αύξηση του εν λόγω ποσού, η οποία όμως είναι παροδικού χαρακτήρα καθώς ανακάμπεται από το αμέσως επόμενο κιάλας έτος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6.ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

6.1 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Εκ της ανωτέρω βιβλιογραφικής επισκόπησης και της ανάλυσης των εκάστοτε ισχυόντων νομοθετικών πλαισίων επί του ζητήματος των εγγυήσεων του ελληνικού Δημοσίου, κρίνεται ευκόλως αντιληπτό το γεγονός του ότι οι εν λόγω κρατικές ενισχύσεις συνθέτουν ένα πολύτιμο εργαλείο δημοσιονομικής φύσεως το οποίο δύναται να αξιοποιηθεί από ένα έθνος παρεμβατικού τύπου, βασική επιδίωξη του οποίου είναι η περαιτέρω πρόοδος και ανάπτυξη του οικονομικού τομέα αυτού. Πρόκειται για ένα εργαλείο το οποίο υπό την προϋπόθεση της ορθολογικής συνετής χρήσης του, έχει την δυνατότητα να επιφέρει προστιθέμενη αξία στο εκάστοτε παραγόμενο εθνικό προϊόν, ενισχύοντας το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα τόσο μίας μεμονωμένης επιχειρηματικής μονάδας όσο και ενός ολόκληρου επιχειρηματικού κλάδου.

Παρ' όλα αυτά, είναι δυνατόν να επέλθουν αρνητικές απόρροιες από την ανορθόδοξη χρησιμοποίηση του εργαλείου των εγγυήσεων του ελληνικού Δημοσίου, οι οποίες θα επιφέρουν διαστρέβλωση των επιμέρους υφιστάμενων ανταγωνιστικών δυνάμεων, όπως επίσης και ένταση των εμφανιζόμενων ελλειμμάτων επί του κρατικού προϋπολογισμού.

Αναφορικά με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, αν και σε σφαιρικό επίπεδο κρίνεται επαρκές, ωστόσο η βελτιστοποίηση αυτού, σε συνδυασμό με την απλούστευση των επιμέρους σύνθετων και γραφειοκρατικών διατάξεων από τις οποίες διέπεται, αναμένεται να ενισχύσει ακόμα περισσότερο την θετική συμβολή του εν λόγω εργαλείου το οποίο βρίσκεται στα χέρια της εκάστοτε αρμόδιας ελληνικής κυβέρνησης.

6.2 ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Εξέχουσας σημασίας κρίνεται η αξιολόγηση των εγγυήσεων του ελληνικού Δημοσίου μέσω εξειδικευμένης ανάλυσης κόστους-ωφέλειας, η οποία θα επικεντρώνεται τόσο ανά επιχειρηματική οντότητα, όσο και ανά επιχειρηματικό κλάδο της ελληνικής οικονομίας.

Μέσω της ανάλυσης αυτής, ενδιαφέρουσα θα ήταν η ενσωμάτωση του συνόλου των κοινωνικοοικονομικών απωλειών των εγγυήσεων του ελληνικού Δημοσίου. Πρόκειται για μία ανάλυση η οποία προκειμένου να διενεργηθεί με πλήρη και ολοκληρωμένο τρόπο για να εξαχθούν όσο το δυνατόν ασφαλέστερα συμπεράσματα από την πραγματοποίησή της, καθίσταται απαιτητή η συνοδεία της από μακρόχρονη εφαρμοσμένη έρευνα οικονομετρικής φύσεως.

Για τον λόγο αυτό κατέστη αδύνατον να συμπεριληφθεί στα πλαίσια της παρούσας πτυχιακής εργασίας, ωστόσο η διενέργειά της πρόκειται να αποτελέσει ένα πολύτιμο εργαλείο στα πλαίσια της οικονομικής και δημοσιονομικής επιστήμης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αναστόπουλος Γ.Δ. (1982). «Οι δημόσιες Ενισχύσεις της Οικονομίας. Συμβολή στην έρευνα της παρεμβατικής δράσεως της Διοικήσεως». Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

Μπάρμπας, Ν. (2008). «Στοιχεία Δημοσιονομικού Δικαίου». Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

Πατσουράκης, Β. (1993). «Κρατικές Ενισχύσεις - Επιδοτήσεις - Επιχορηγήσεις - Μεταβιβαστικές Πληρωμές». Αθήνα: Ειδικές Μελέτες ΙΟΒΕ.

Τσούμας, Β. (2006). «Εγγύηση και Εγγυοδοσία». Αθήνα: Νομική Βιβλιοθήκη.

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

Ελληνική Δημοκρατία. (2018). «Αστικός Κώδικας».

<http://www.ministryofjustice.gr/site/kodikos/%CE%95%CF%85%CF%81%CE%B5%CF%84%CE%AE%CF%81%CE%B9%CE%BF/%CE%91%CE%A3%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%A3%CE%9A%CE%A9%CE%94%CE%99%CE%9A%CE%91%CE%A3/tabid/225/language/el-GR/Default.aspx>

Ελληνική Ένωση Τραπεζών. (2017). «Στοιχεία Τεκμηρίωσης Σχετικά με τη Λειτουργία του Ελληνικού Τραπεζικού Συστήματος».

<https://www.naftemporiki.gr/cmsutils/downloadpdf.aspx?id=1201140>

Ιγγλέσης, Ν. (2017). «Τράπεζες και Δημόσιο Χρέος – Μύθοι και πραγματικότητα».

<https://iskra.gr/%CF%84%CF%81%CE%AC%CF%80%CE%B5%CE%B6%CE%B5%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CF%8C%CF%83%CE%B9%CE%BF-%CF%87%CF%81%CE%AD%CE%BF%CF%82-%CE%BC%CF%8D%CE%B8%CE%BF%CE%B9-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%80/>

Υπουργείο Οικονομικών. (1997). «Εισηγητική Έκθεση».

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwj2vbmmpPeAhWomIsKHd4vDGMQFjABegQIBxAC&url=https%3A%2F%2Fwww.hellenicparliament.gr%2FUserFiles%2F2f026f42-950c-4efc-b950-340c4fb76a24%2F%25CE%2599%25CE%25A3%25CE%259F%25CE%259B_.%2520%25CE%2595%25CE%2595_2781_%25CE%2598%25CE%259404.doc&usg=AOnVaw2fJU3bLxL_klyeNzpzYJ-

Υπουργείο Οικονομικών. (2017). «Δελτίο Δημοσίου Χρέους».

https://www.minfin.gr/documents/20182/447702/%CE%94%CE%B5%CE%BB%CF%84%CE%AF%CE%BF+%CE%9D%CE%BF_88.pdf/63bc3a7b-de5d-45aa-b067-be066d26a1bf?fbclid=IwAR2NY4uQsSN2eXfpj9PtTqIVfGkE0TAtv3deGj98HnwKow4471R2rTPkSwg

Υπουργείο Οικονομικών. (2017). «Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού».

https://www.minfin.gr/documents/20182/515811/%CE%95%CE%99%CE%A3%CE%97%CE%93%CE%97%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%97+%CE%95%CE%9A%CE%98%CE%95%CE%A3%CE%97+2017.pdf/c2fd204d-600c-41ac-8a23-1a72a619256c?fbclid=IwAR06qtmhxu3ojN1rUfKwaYQXAXJGLFpjfQ4gnkZuxouJ97_EIxGnW1cX24

ΦΕΚ 1630. (2010). «Απόφαση 54201/Β 2884/26-11-2008». <http://st-solarcell.com/wp-content/uploads/2013/03/%CE%95%CE%A6%CE%9A-11-10-2010.pdf>

ΦΕΚ 1091. (2010). «Απόφαση 13264/Β527/24-3-2010». <http://st-solarcell.com/wp-content/uploads/2013/03/%CE%95%CE%A6%CE%9A-11-10-2010.pdf>

ΦΕΚ 1228. (2011). «Απόφαση 59181/2010». <http://www.escoregistry.gr/YA.pdf>

ΦΕΚ Β 3509/2017.

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwj_qvCpk5PeAhWKlosKHZRvBX0QFjAAegQICRAC&url=http%3A%2F%2Fwww.et.gr%2Fidocs-nph%2Fsearch%2FpdfViewerForm.html%3Bjsessionid%3D26BCDB5C592248F544A0350D5E25E83E%3Fargs%3D5C7QrtC22wEsrjP0JAlxBXdvtvSoClrL8kjrMFdNWp0lp6k5uE6xNduJInJ48_97uHrMts-zFzeyCiBSQOpYnT00MHhcXFRTss6Hvvv9cLc_w_kHEmzOp_wJxVOBGn-NkYD90PugOf1k.&usg=AOvVaw0CUsoWII_P9phCdqBa80CI

Σελίδα 76 από 79

ΦΕΚ Β 652/2016. (2016). «Απόφαση 53796/Β 2320/26-09-2010». https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEWj1jLK9lpPeAhVGmJAKHf6tBmEQFjAAegQIBRAC&url=http%3A%2F%2Fwww.et.gr%2Fidocs-nph%2Fsearch%2FpdfViewerForm.html%3Fargs%3D5C7QrtC22wFHp_31M9ESQXdtvSoClrL8loKA0HCwp3B5MXD0LzQTLf7MGgcO23N88knBzLCmTXKaO6fpVZ6Lx3UnKl3nP8NxdnJ5r9cmWyJWelDvWS_18kAEhATUkJb0x1LIdQ163nV9K--td6SIuWSJSbv0WoSUzFxDwJs2R2-5-syicLubyDWj5EFYK12i&usg=AOvVaw0iwbqfBJulav-BLE0XE3zj

DSA-Net. (2008).

«N.3429/2005». http://www.dsanet.gr/Epikairothta/Nomothesia/n3429_05.htm

E-Forologia. (1995). «N.2322/1995». <https://www.e-forologia.gr/lawbank/document.aspx?digest=646A57EEDDF4F000.1D031AEA53&version=1995/07/12>

E-Nomothesia. (2010). «N.3872/2010». <https://www.e-nomothesia.gr/kat-naytilia-nausiploia/n-3872-2010.html>

Europa. (2008). «Κρατικές Ενισχύσεις».

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=2ahUKEWifyNHgmJPeAhXDECwKHWK-Dl8QFjAAegQICRAC&url=http%3A%2F%2Feuropa.eu%2Frapid%2Fpress-release_IP-08-1742_el.pdf&usg=AOvVaw1gKpomMOG5PIlyfDXdifUZ

Fle. (2008). «N. 3273/2008». <https://www.fle.gr/index.php/forologika/nomoi-pd/149-nomoi-p-d-2008/5343--sp-132240451>

MinFin. (2006). «Διαδικασία βεβαίωσης και διαγραφής οφειλών εγγυημένων από το Ελληνικό Δημόσιο».

<https://www.minfin.gr/documents/31331/5659601/%CE%A6%CE%95%CE%9A+16%CE%92+2006.pdf/9668d3e1-0008-47d9-83a1-810fa77314b4>

Tax Heaven. (2010). «Ν. 3845/2010».

<https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/196>

Tax Heaven. (2011). «Ν.3965/2011».

<https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/317>